

GLIWICE

Diagnoza delimitacyjna na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Gliwice

Grudzień 2023

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Kontekst regionalny	3
Partycypacja społeczna w procesie delimitacji.....	5
Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	9
Diagnoza i charakterystyka dzielnic – podobszarów obszaru zdegradowanego.....	16
Diagnoza i charakterystyka obszaru rewitalizacji.....	65
Załącznik 1 Rozmieszczenie przestrzenne problemów w mieście według wymiarów rewitalizacji.....	71
Załącznik 2 Wartości wskaźników analizowanych w procesie obiektywnego wyznaczenia obszaru zdegradowanego według wymiarów rewitalizacji.....	76
Załącznik 3 Mapy z siatką danych dla głównych wskaźników społecznych	81
Załącznik 4 Podobszary rewitalizacji.....	86
Spis map	93
Spis wykresów	93
Spis tabel	94

Wprowadzenie

Głównym założeniem opracowania jest diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Gliwice. Niniejsza analiza została opracowana zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Częścią diagnozy są załączniki przedstawiające rozmieszczenie problemów na mapach oraz prezentujące podobszary rewitalizacji.

Diagnoza jest pierwszym krokiem w przygotowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gliwice.

Kontekst regionalny

W Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”- Zielone Śląskie tematyka rewitalizacji wpisuje się w Cel strategiczny C *Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni* poprzez Cel operacyjny C.3. *Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu*, w którym wskazuje się następujące kierunki działań w tym zakresie:

- rekultywacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz zagospodarowanie terenów i obiektów przemysłowych m.in. na cele środowiskowe, gospodarcze, kulturalne, rekreacyjne;
- poprawa jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, szczególnie centrów miast oraz osiedli mieszkaniowych i starych dzielnic.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego odnosi się także do problemów społecznych, stanowiących podstawę do prowadzenia procesu rewitalizacji, w tym w szczególności Cel strategiczny B *Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca* poprzez cele operacyjne B.1. *Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych* oraz B.2. *Aktywny mieszkaniec*, dla których przypisane są odpowiednie kierunki działań, m.in.:

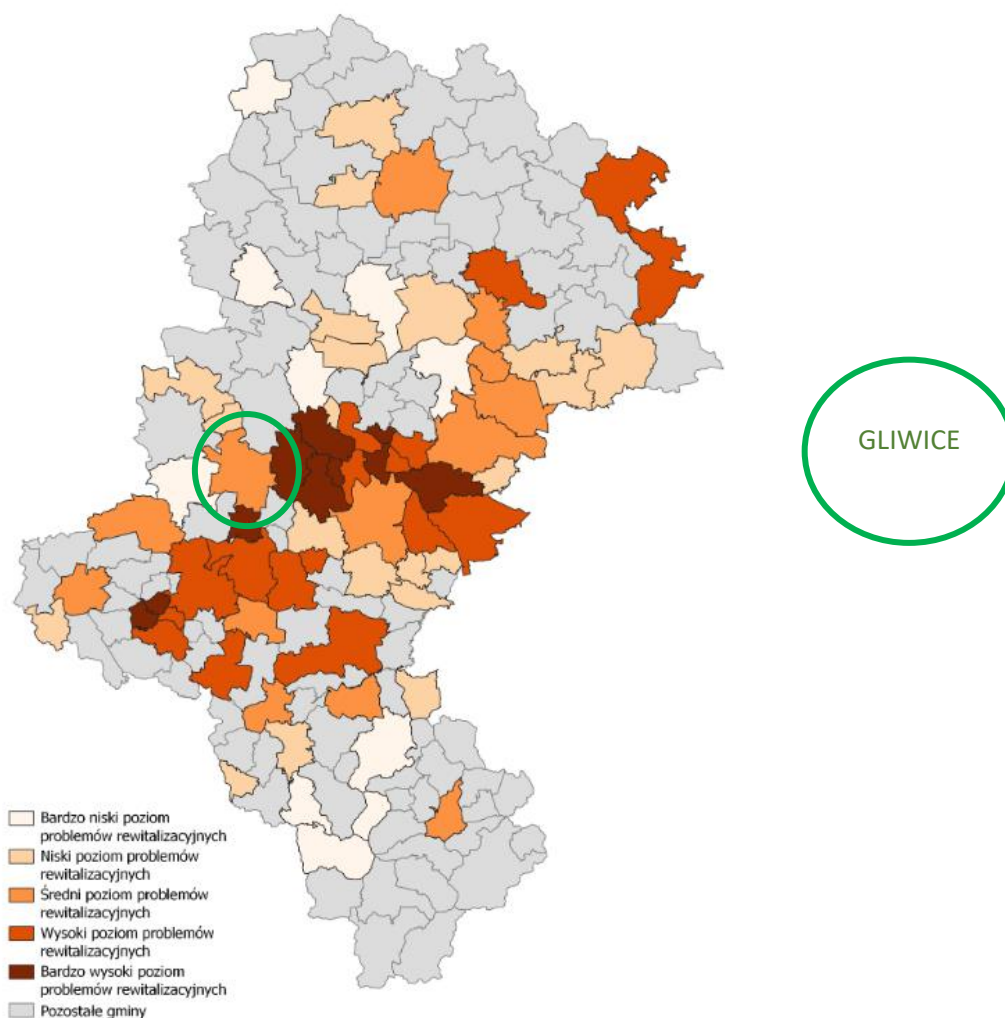
- Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami oraz wykluczonych społecznie;
- Podnoszenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie rodziny, w tym opieki wytchnieniowej nad osobami zależnymi;

- Rozwój sektora srebrnej gospodarki oraz rozwój, integracja i koordynacja usług wspierających funkcjonowanie osób niesamodzielnych;
- Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców;
- Promowanie, upowszechnianie i ochrona dziedzictwa kulturowego;
- Wyposażanie przestrzeni publicznych w infrastrukturę umożliwiającą wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców oraz integrację społeczności lokalnych, w tym zapewniającą dostępność urbanistyczno-architektoniczną dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- Promocja i wsparcie podmiotów ekonomii społecznej;
- Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami;
- Wsparcie przekwalifikowania zawodowego i nabywania nowych kompetencji przez osoby objęte procesem transformacji gospodarczej.

Zgodnie z zapisami dokumentu ***Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego***¹ **miasto Gliwice zaliczono do grupy gmin miejskich o średnim poziomie problemów rewitalizacyjnych.**

¹ Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego Nr 2327/383/VI/2022 z dnia 21.12.2022 r

Mapa 1 Delimitacja obszaru interwencji w aspekcie rewitalizacji – gminy miejskie i miejsko-wiejskie

Źródło: Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego, www.slaskie.pl

Partycypacja społeczna w procesie delimitacji

Jednym z elementów prac związanych z wyznaczeniem obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji było przeprowadzenie ankiety diagnostycznej. W okresie 20 czerwca do 31 lipca 2023 roku mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele NGO mogli wypowiedzieć się na temat kluczowych problemów występujących w mieście. Przygotowane i udostępnione zostały zróżnicowane kwestionariusze ankiet w odniesieniu do poszczególnych grup. Ankietę można było wypełniać elektronicznie oraz papierowo.

W badaniu ankietowym wzięły udział łącznie 93 osoby – mieszkańcy, przedsiębiorcy, przedstawiciele NGO.

W wyniku partycypacji społecznej prowadzonej poprzez w/w narzędzie do kluczowych wniosków zaliczyć można:

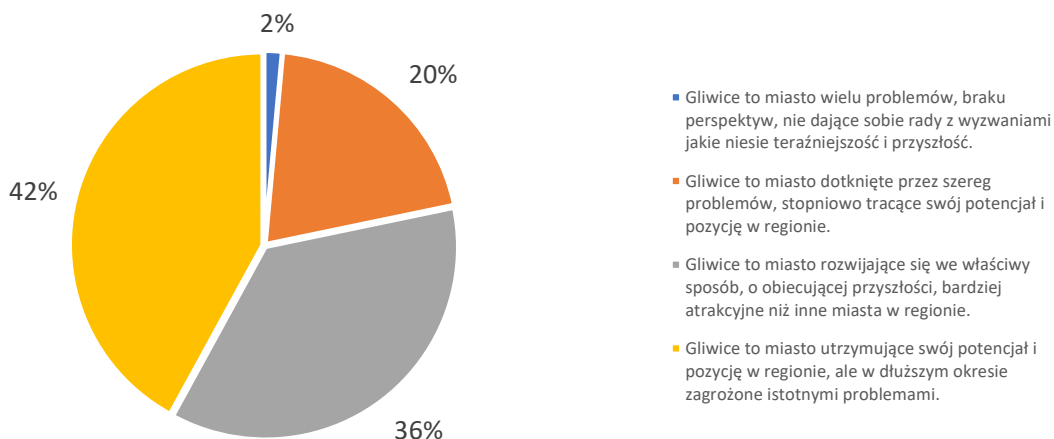
- uczestnicy ankiety oceniają Gliwice jako miasto dobrze rozwijające się i posiadające potencjały rozwój ten wspierające; jednak część respondentów dostrzega możliwość pojawienia się procesów, które mogą wpłynąć na obniżenie tego potencjału;
- w aspekcie oceny jakości życia do uwarunkowań dobrze ocenianych, na podstawie głosów osób uczestniczących w ankiecie, zaliczyć można:
 - warunki mieszkaniowe,
 - możliwość podjęcia pracy,
 - jakość infrastruktury drogowej,
 - ofertę placówek kultury,
 - ofertę placówek rekreacji,
 - dostęp do placówek edukacyjnych,
 - możliwość skorzystania z komunikacji publicznej na obszarze miasta,
 - dostępność i jakość infrastruktury komunalnej,
 - możliwość skorzystania z komunikacji publicznej w celu dotarcia do innych gmin w otoczeniu regionalnym,
 - dostęp do terenów zielonych.
- do sfer ocenianych gorzej a wpływających na jakość życia zaliczyć można:
 - jakość powietrza,
 - jakość środowiska naturalnego,
 - dostęp do placówek ochrony zdrowia.

Jednocześnie w odniesieniu do obszarów wymagających dalszego wzmocnienia zaliczyć można potrzebę:

- poprawy dostępności i ilości miejsc wypoczynku i rekreacji,
- rozwoju usług rozrywkowych (np. klub dyskoteka),
- rozwoju usług zdrowotnych,

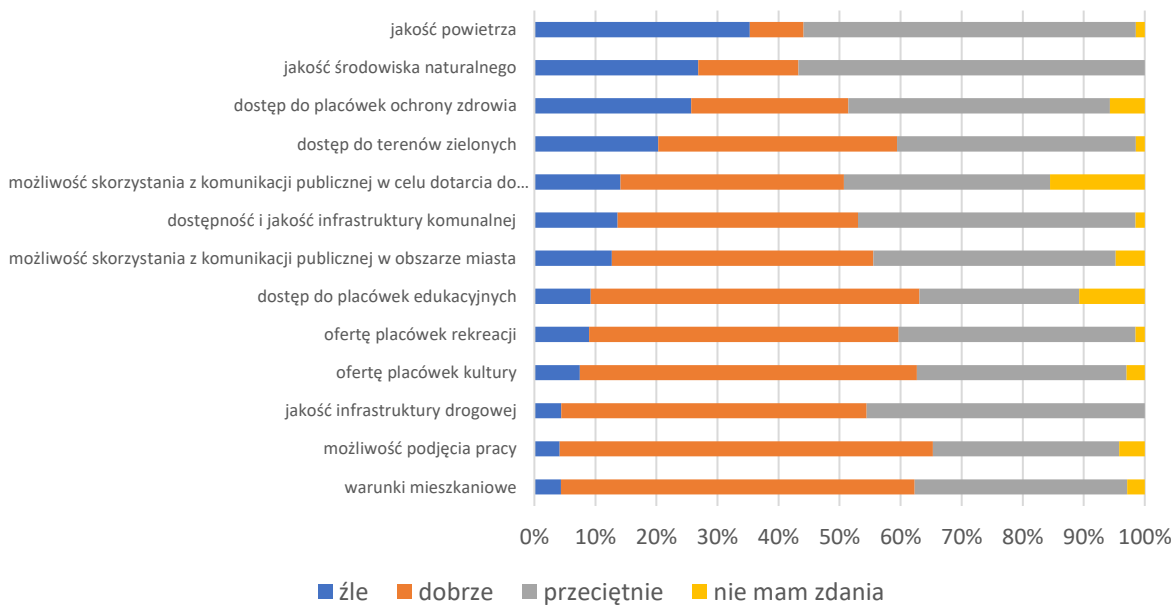
- rozwoju usług kulturalnych.

Wykres 1 Które ze stwierdzeń najlepiej opisuje Gliwice? w % udzielonych odpowiedzi

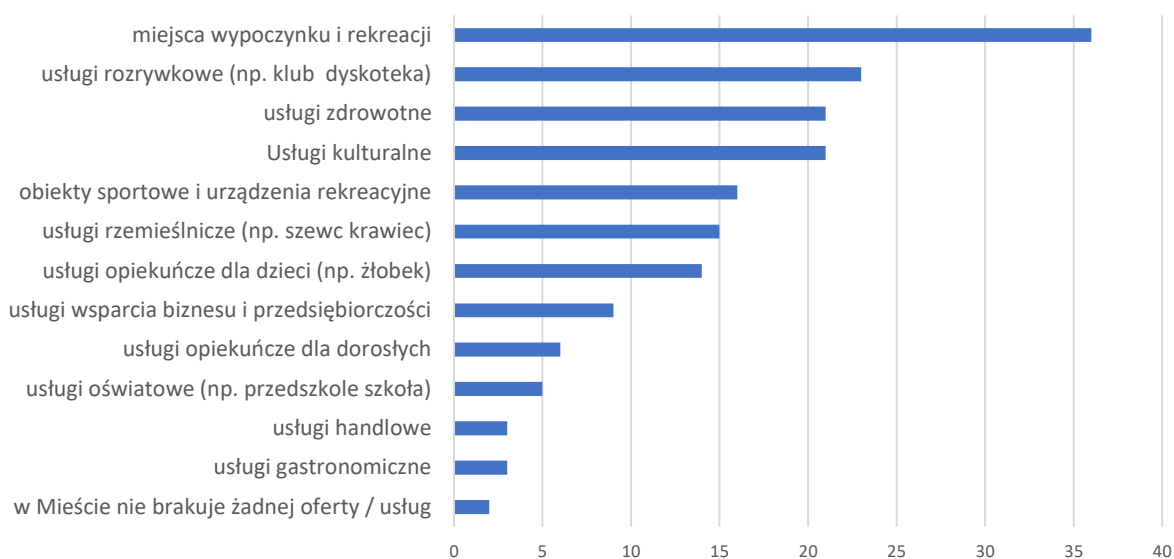
Na podstawie badania ankietowego n= 93 (liczba ankiet)

Wykres 2 Ocena jakości życia w mieście w % udzielonych odpowiedzi

Na podstawie badania ankietowego n= 93 (liczba ankiet)

Wykres 3 Kluczowe deficyty w mieście (liczba odpowiedzi – można było zaznaczyć więcej niż jeden deficyt)

Na podstawie badania ankietowego $n=93$ (liczba ankiet)

Dodatkowo przeprowadzono 3 otwarte spotkania warsztatowe zorganizowane w dniach: 20 i 28 czerwca oraz 5 lipca 2023r. W toku spotkań uczestnicy dyskutowali o skali i miejscach występowania zjawisk problemowych. Ponadto uczestnicy mogli zaznaczać na mapach tego typu miejsca i przestrzenie w mieście.

W oparciu o analizę odpowiedzi ankietowanych oraz głosy uczestników warsztatów, dzielnicami z wysoką kumulacją problemów w skali miasta są:

- Baildona
- Sośnica
- Śródmieście
- Szobiszowice
- Trynek
- Zatorze
- Łabędy
- Śródmieście
- Politechnika
- Sikornik

Na etapie prac delimitacyjnych wyniki partycypacji stanowiły materiał pomocniczy i pozwalający na refleksję nad wynikami analiz ilościowych.

W drugiej fazie konsultacji poddano opiniowaniu projekt uchwały dot. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z mapą, na której wskazano wzmiankowane obszary. W toku konsultacji zgłoszono uwagi zawierające propozycje rozszerzania niektórych ze wskazanych podobszarów. Uwagi te poddano analizie i dokonano korekt przebiegu granic podobszarów rewitalizacji.

Dla zapewnienia transparentności procesu wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, po dokonaniu korekt, wynikających z etapu opiniowania projektu uchwały delimitacyjnej i wpływających na zmianę granic podobszarów rewitalizacji, projekt uchwały poddano kolejnym konsultacjom. Ponowne konsultacje projektu uchwały wraz z załączoną mapą wskazującą granice obszaru zdegradowanego i rewitalizacji odbyły się w okresie od 06 listopada 2023 r. do 28 listopada 2023 r. . Dodatkowo w toku konsultacji można się było zapoznać opracowaniem pt. „Diagnoza delimitacyjna na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Gliwice”. W toku tego etapu opiniowania przedmiotowego projektu uchwały zgłoszono uwagi dotyczące rozszerzenia obszaru rewitalizacji, które poddano analizie oraz w uzasadnionych przypadkach dokonano korekty, polegającej na zwiększeniu powierzchni obszaru rewitalizacji.

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji stanowi pierwszy z kluczowych etapów złożonego procesu opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Pojęcie rewitalizacji, a także definicje obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wyznaczone są przez ustawę o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. W świetle wzmiankowanej ustawy rewitalizacja rozumiana jest jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Ustawa określa, że:

- **obszar zdegradowany** to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, (...), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w którym ponadto występuje co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:
 - gospodarczych, w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
 - środowiskowych, w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.
 - przestrzenno-funkcjonalnych, w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
 - technicznych, w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niesfunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony;
- **obszar rewitalizacji** – obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (o których mowa w przypadku obszaru zdegradowanego), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Ustawa wprowadza ważne ograniczenie dotyczące obszaru rewitalizacji. Obszar ten nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

W celu opracowania diagnoz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz sporządzeniu albo zmianie gminnego programu rewitalizacji należy wykonać

analizy, w których wykorzystuje się **obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze** dostosowane do lokalnych uwarunkowań. Obiektywność i weryfikowalność oznacza, że proces delimitacji musi zostać oparty przede wszystkim na danych ilościowych – odpowiednio zgromadzonych i przetworzonych.

Wynikająca z ustawy charakterystyka obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a w szczególności cechy, które decydują o zaliczeniu części miasta do obszaru zdegradowanego, stały się podstawą do przyjęcia zbioru danych wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Ustalając zbiór danych kierowano się trzema kryteriami:

- dostępności danych, w tym z uwzględnieniem ciągłości dostępu zapewniającego korzystanie z analogicznych danych w przyszłości (co jest szczególnie istotne z punktu widzenia monitorowania zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji),
- wiarygodności danych,
- adekwatności danych z punktu widzenia sytuacji miasta i problemów, które wymagają rozwiązania w procesie rewitalizacji.

Jakkolwiek delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji była oparta na danych ilościowych to równie ważne było wykorzystanie narzędzi jakościowych. W ramach wykonanych prac przeprowadzono cykl warsztatów, w których wzięły udział podmioty reprezentujące różne sektory i środowiska w mieście. Celem warsztatów było:

- wskazanie części miasta, w których występują specyficzne problemy społeczne,
- wskazanie źródeł informacji do wykorzystania w procesie delimitacji, w szczególności zbiorów danych ilościowych użytecznych w tym zakresie.

Ponadto, zrealizowana została ankieta (w formie papierowej i elektronicznej), umożliwiająca mieszkańcom wypowiedzenie się na temat problemów występujących w mieście.

Rozpoznanie dostępnych źródeł informacji oraz określenie kluczowych problemów rewitalizacyjnych zbudowało podstawę dla stworzenia zbioru danych na potrzeby delimitacji.

Zgodnie z ustawą uwzględniono podzbiory danych opisujące problemy:

- społeczne,
- gospodarcze,

- środowiskowe,
- przestrzenno-funkcjonalne,
- techniczne

Ze względu na współczesne rozumienie procesu rewitalizacji, w tym dyktowane przez ustawę o rewitalizacji, jako procesu przede wszystkim społecznego w przyjętym zbiorze danych dominują wskaźniki społeczne. Przyjęte dane – ze względu na sposób oddziaływania na sytuację obszaru i zamieszkujących go mieszkańców – zostały podzielone na:

- stymulanty – intensyfikujące problemy,
- destymulanty – osłabiające intensywność problemów.

Diagnoza delimitacyjna stanowi pierwszy krok w przygotowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gliwice. Jako główne założenie tego opracowania przyjęto wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Gliwice.

Obszar zdegradowany wyznaczono w podziale na jednostki analityczne odpowiadające 21 dzielnicom miasta Gliwice.

Stosując wymienione wcześniej zasady dostępności, wiarygodności oraz adekwatności danych sięgnięto do różnych źródeł informacji.

Do zagadnień problemowych w wymiarze społecznym wybrano wskaźniki z zakresu pomocy społecznej, bezpieczeństwa oraz aktywności obywatelskiej za 2022 rok. Wskaźniki z pomocy społecznej dotyczyły osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie, długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność i ubóstwo. Były to cztery najczęściej występujące powody przyznania świadczeń w mieście Gliwice. Bezpieczeństwo zostało zmierzone liczbą interwencji policji w 3 kwartałach 2022 roku. Aktywność obywatelską zbadano liczbą projektów zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego w 2022 roku.

Problemy gospodarcze zdiagnozowano liczbą aktywnych działalności gospodarczych na 100 mieszkańców dzielnicy. Dane pochodzą z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Wymiar problemów środowiskowych reprezentują wskaźniki udziału powierzchni zielonych oraz udziału terenów zdegradowanych. Na powierzchni zielone składają się głównie parki i lasy.

Wymiar problemów przestrzenno-funkcjonalnych charakteryzują wskaźniki liczby przedszkoli oraz szkół na 100 mieszkańców dzielnicy, a także liczba ludności na 1 km² terenów mieszkaniowych, które zostały sklasyfikowane w Bazie Obiektów Topograficznych.

Wymiar problemów technicznych charakteryzują wskaźniki z udziałem budynków gminnych w złym stanie technicznym, udział zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem oraz liczby obiektów zabytkowych chronionych w MPZP.

Duża liczba różnorodnych danych w poszczególnych wymiarach wymagała przeprowadzenia kolejnych działań prowadzących do stworzenia jednolitych wskaźników (integrujących wykorzystywane dane) pokazujących w syntetyczny sposób natężenie problemów w poszczególnych częściach miasta. Wykorzystywane dane mają różnorodny charakter, operują innymi miarami, co powoduje, że nie da się ich zestawić i porównać w prosty, bezpośredni sposób. Ponadto, w ujęciu poszczególnych wskaźników, różnice pomiędzy dzielnicami o skrajnych wynikach („najlepszych” i „najgorszych”) są bardzo różne; bez odpowiednich zabiegów statystycznych nie jest możliwe obiektywne porównanie dzielnic i ich zestawienie pod kątem "sumarycznej" intensywności zjawisk kryzysowych.

Z powyższych przyczyn wynika potrzeba przeprowadzenia procesu tzw. unitaryzacji (standaryzacji) danych. Celem tego procesu jest doprowadzenie do sytuacji, w której można porównywać dane posiadające różne wielkości jednostek. W sensie rachunkowym unitaryzacja polega na następujących działaniach:

- dla każdego wskaźnika mierzony jest rozstęp wartości, czyli różnica między największą a najmniejszą wartością danych w zbiorze,
- następnie, wartość zmiennej dla konkretnej dzielnicy (lub jej odległość od jednego z kresów zmienności) jest dzielona przez wcześniej wyliczony rozstęp.

W wyniku unitaryzacji każda kategoria danych (każdy wskaźnik) jest sprowadzana do zbioru wartości z przedziału (0;1).

Wskaźniki o charakterze negatywnym zostały poddane unitaryzacji jako stymulanty, a wskaźniki o charakterze pozytywnym jako destymulanty.

W dalszej kolejności, w poszczególnych wymiarach problemów, każdemu wskaźnikowi przyporządkowano odpowiednie wagi. Wagi ustalono m. in. przy wykorzystaniu badań

jakościowych (warsztatów i ankiet, w trakcie których identyfikowano skalę i rozmieszczenie odczuwanych problemów w mieście). Po wyznaczeniu stosownych wag poszczególnym wskaźnikom w danej grupie zostały wyznaczone wskaźniki syntetyczne. Wskaźniki syntetyczne obrazują problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.

Dane, które zostały wykorzystane w procesie delimitacji dla opisu poszczególnych problemów, zaklasyfikowane jako stymulanta lub destymulanta oraz metod obliczania wskaźnika syntetycznego wraz z przyjętymi wagami przedstawiono w kolejnej tabeli. Wskaźniki uznane jako **stymulanta problemów zaznaczono czcionką czerwoną**, zaś wskaźniki uznane jako **destymulanta problemów zaznaczono czcionką zieloną**.

Tabela 1 Kluczowe wskaźniki analizy

OBSZAR PROBLEMÓW	WSKAŹNIKI	METODA OBLICZANIA
społecznych	a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	Wskaźnik syntetyczny = $\begin{aligned} & (((((a+b+c+d)/4)*0,5)+ \\ & (((e+f+g+h)/4)*0,5))*0,7)+ \\ & +(((i+j)/2)*0,2)+ (((k+l)/2)*0,1) \end{aligned}$
gospodarczych	a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	Wskaźnik syntetyczny = wskaźnik podstawowy

środowiskowych	a) Udział powierzchni zielonych (bez terenów upraw) w powierzchni ogółem b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	Wskaźnik syntetyczny = (a*0,5)+(b*0,5)
przestrzenno-funkcjonalnym	a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców c) Ludność na 1 km² terenów mieszkaniowych	Wskaźnik syntetyczny = (a*0,35)+ (b*0,35)+ (c*0,30)
technicznych	a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem b) udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym c) liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	Wskaźnik syntetyczny = (a*0,4)+ (b*0,4)+(c*0,2)

Pierwszy etap właściwej delimitacji obszaru zdegradowanego – zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji – polegał na zidentyfikowaniu przestrzennych różnicowań w natężeniu problemów społecznych. W drugim etapie rozpoznano, czy istotnej skali problemów społecznych towarzyszą inne problemy (z czterech pozostałych obszarów problemowych). Do uznania pewnej części miasta za obszar zdegradowany wymagane jest występowanie istotnych problemów społecznych oraz ponadprzeciętnej skali co najmniej jednego z pozostałych typów problemów.

Finalnie, w ramach obszaru zdegradowanego wyznaczono obszar rewitalizacji.

Na załączonych mapach zaznaczono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji, czyli – zgodnie z Ustawą o rewitalizacji – obszar cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (o których mowa w przypadku obszaru zdegradowanego), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Podkreślić należy, że w przypadku Gliwic nie można mówić o obszarach głębokiej zapaści porównywalnej z szeregiem innych miast w regionie. Świadczą o tym chociażby relatywnie niskie wskaźniki ilustrujące zjawisko bezrobocia.

Delimitacja obszaru rewitalizacji stanowi podstawę dla kolejnych prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji. W ich ramach prowadzona będzie pogłębiona diagnoza problemów, w tym z wykorzystaniem narzędzi umożliwiających udział mieszkańców obszaru w tym procesie; następnie określone zostaną wizja i cele rewitalizacji oraz zbiór przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich podstawowymi charakterystykami. Zakres kolejnych prac nad GPR również jest zdeterminowany przez *Ustawę o rewitalizacji*.

Diagnoza i charakterystyka dzielnic – podobszarów obszaru zdegradowanego

Na podstawie analizy wskaźników, zgodnie z opisaną wcześniej metodologią oraz biorąc pod uwagę wyniki prac partycypacyjnych na etapie delimitowania obszarów można stwierdzić, że każda z dzielnic, ujęta jako obszar zdegradowany, cechuje się występowaniem problemów w sferze społecznej w skali istotnej w odniesieniu do ogólnej sytuacji w mieście oraz w co najmniej jednej ze sfer, tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Należy jednak podkreślić, że wskazana skala problemu jest relatywnie większa w stosunku do innych obszarów w mieście, natomiast w relacji do zjawisk tożsamyh występujących w innych miastach regionu sytuacja ta może być znacząco lepsza.

Tabela 2 Analiza wskaźnikowa w zakresie występowania problemów w sferach rewitalizacji

nazwa dzielnicy	wskaźnik społeczny	wskaźnik gospodarczy	wskaźnik środowiskowy	wskaźnik przestrzenno-funkcjonalny	wskaźnik techniczny
BAILDONA	0,518718337	0,750435684	0,58071789	0,585089942	0,406347885
BOJKÓW	0,614565641	0,780558314	0,508156195	0,545187269	0,073387492
BRZEZINKA	0,077346311	0,736472285	0,439046456	0,246371492	0,588947934
CZECHOWICE	0,1340853	0,642881742	0,415892312	0,67	0,093973968
KOPERNIKA	0,211623417	0,882142792	0,487690502	0,837566492	0,182940736
LIGOTA ZABRSKA	0,276483501	0,624451854	0,67507104	0,578302338	0,206425723
ŁABĘDY	0,349965227	0,859471633	0,415971675	0,582108617	0,170121434
OBROŃCÓW POKOJU	0,165223674	0,806720924	0	0,464606706	0,109138622
OSTROPA	0,111971598	0,709627082	0,52834009	0,32340219	0,211730765
POLITECHNIKA	0,287576944	0,648898189	0,439765235	0,97	0,601511855
SIKORNIK	0,53953567	0,817560791	0,498669021	0,647630253	0,287205895
SOŚNICA	0,282779592	1	1	0,688387667	0,571445059
STARE GLIWICE	0,241141311	0,715771077	0,411930166	0,408004438	0,165809914
SZOBISZOWICE	0,620206193	0,786399741	0,497977263	0,476034419	0,453320511
ŚRÓDMIEŚCIE	0,5557787	0	0,473294216	0,62642262	0,624480811
TRYNEK	0,488264698	0,814254044	0,681985705	0,684502232	0,269472756
WILCZE GARDŁO	0,08164176	0,821301973	0,323277548	0,038289084	0,866666667
WOJSKA POLSKIEGO	0,392292948	0,648628568	0,48965943	0,696023278	0,385475131
WÓJTOWA WIEŚ	0,185535243	0,614507534	0,500608288	0,393260167	0,35828209
ZATORZE	0,416727127	0,793691288	0,275039178	0,730859889	0,319066437
ŻERNIKI	0,126104333	0,564601485	0,341638541	0,494064846	0,45564607

Wartości w tabeli –

Wartości wskaźników syntetycznych dla poszczególnych dzielnic po unitaryzacji

Dzielnice obszaru zdegradowanego

Wartość wskaźnika o istotnej wartości wskazującej na występowanie problemu

Z 21 jednostek analitycznych – dzielnic miasta Gliwice – do obszaru zdegradowanego w oparciu o wcześniej zarysowaną metodologię zaliczono dzielnice:

1. Baildona,
2. Bojków,
3. Ligota Zabrska,
4. Łabędy,
5. Politechnika,
6. Sikornik,
7. Sośnica,
8. Szobiszowice,
9. Śródmieście,
10. Trynek,
11. Wojska Polskiego,
12. Zatorze.

Tabela 3 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – dane podstawowe

	BAILDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE	CAŁE MIASTO
Powierzchnia w ha	472,4	1 645,2	684,0	1 908,1	106,0	313,0	484,0	304,2	215,3	763,2	383,3	349,5	13 389,4
liczba mieszkańców w 2022	8 802	3 008	2 059	14 364	3 926	12 141	16 865	11 928	13 307	15 656	11 356	11 935	163 718

Tabela 4 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – wskaźniki społeczne²

	BAILDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE	CAŁE MIASTO
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	359	191	53	331	137	443	281	476	416	407	279	338	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	55	48	5	56	15	126	51	79	60	79	49	52	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	123	62	9	74	20	120	74	153	103	94	82	101	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	39	79	2	22	23	51	17	95	49	55	30	37	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	4,08	6,35	2,57	2,3	3,49	3,65	1,67	3,99	3,13	2,6	2,46	2,83	2,7

² W załączniku do diagnozy przedstawiono dla poszczególnych wskaźników wartości po unitaryzacji

	BALDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE	CAŁE MIASTO
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,62	1,6	0,24	0,39	0,38	1,04	0,3	0,66	0,45	0,5	0,43	0,44	0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	1,4	2,06	0,44	0,52	0,51	0,99	0,44	1,28	0,77	0,6	0,72	0,85	0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,44	2,63	0,1	0,15	0,59	0,42	0,1	0,8	0,37	0,35	0,26	0,31	0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 774	347	1 100	1 874	709	1 459	1 812	2 060	4 845	2 908	1 809	1 826	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	20,15	11,54	53,42	13,05	18,06	12,02	10,74	17,27	36,41	18,57	15,93	15,3	15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	12	10	6	22	9	25	34	19	21	17	11	19	314

	BALDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE	CAŁE MIASTO
I) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,14	0,33	0,29	0,15	0,23	0,21	0,2	0,16	0,16	0,11	0,1	0,16	0,19

Tabela 5 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – inne wskaźniki zjawisk wpływających na wyznaczenie obszaru rewitalizacji³

	BAILDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE	CAŁE MIASTO
Obszar gospodarczy													
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	7,18	6,75	8,98	5,62	69	6,22	3,61	6,66	17,93	6,27	8,64	6,56	7,49
Obszar środowiska													
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	5,08	0,08	0,08	14,7	9,84	0,22	0	0,33	4,36	0	1,69	36,74	11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	3,31	0,26	5,19	0,18	0	0	14,79	0	0	5,38	0	0	1,40
Obszar przestrzenno-funkcjonalny													
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,05	0	0	0,03	0	0,02	0,04	0,05	0,05	0,04	0,01	0,01	0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03	0,03	0,05	0,02	0	0,03	0,02	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03

³ W załączniku do diagnozy przedstawiono dla poszczególnych wskaźników wartości po unitaryzacji

	BAILDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE	CAŁE MIASTO
c) Ludność na 1 km2 terenów mieszkaniowych	15 493,56	2 162,88	8 205,90	7 893,57	21 580,08	14 508,95	15 857,90	11 454,98	18 838,33	19 677,36	12 351,31	14 210,11	9 040,02
Obszar techniczny													
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	12,03	8,45	3,67	9,54	17,17	26,73	21,97	34,23	32,8	10,42	23,99	24,03	13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	32,69	0	23,81	7,14	50	0	40,91	6,45	27,27	22,22	15,38	5,88	0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	3,78	1,50	1,55	3,65	3,31	0,82	2,03	2,72	4,52	1,03	1,51	2,25	2,71

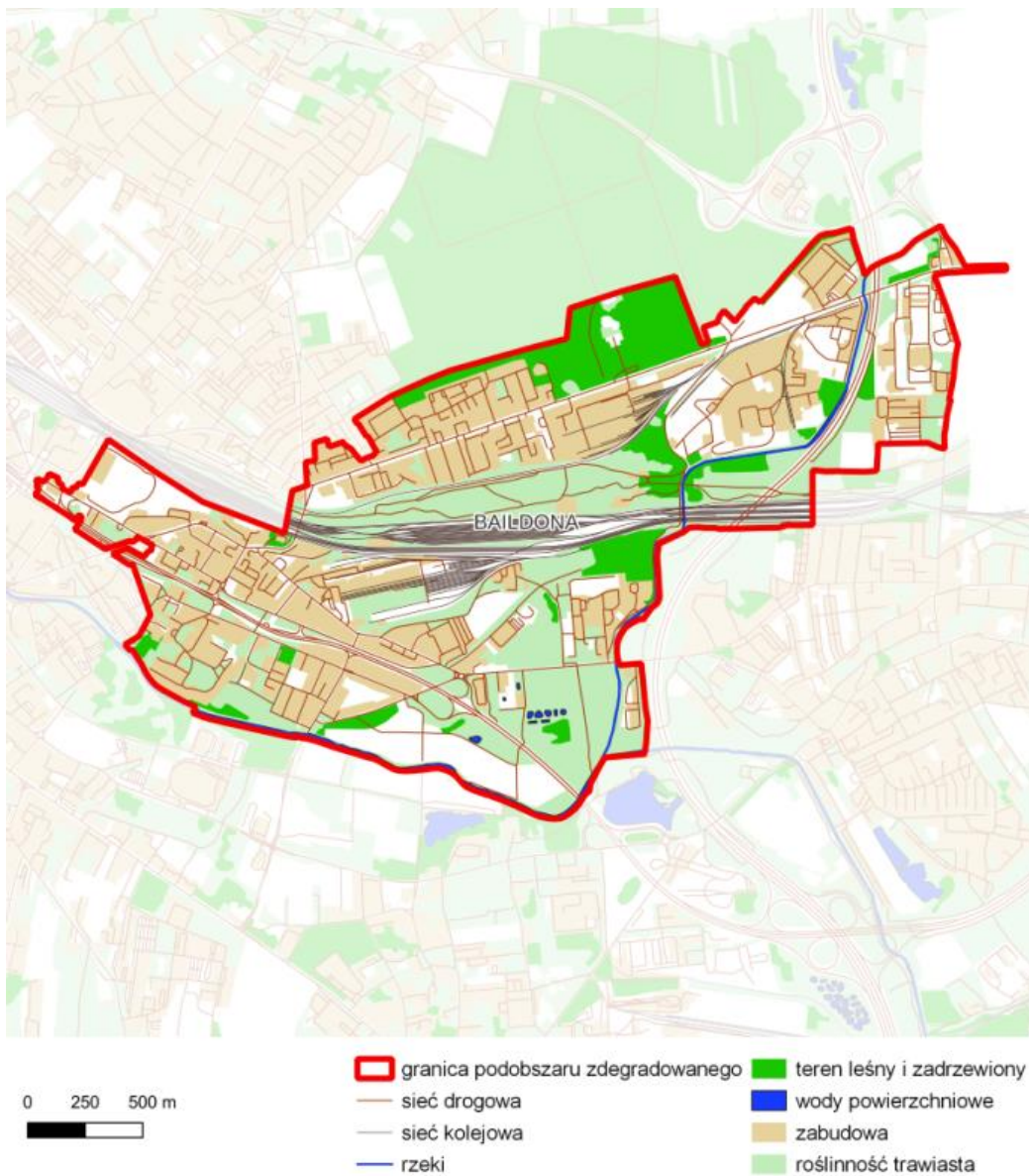
Podobszar zdegradowany Baildona

Dzielnica Baildona położona jest we wschodniej części miasta i sąsiaduje z dzielnicą: Sośnica Ligota Zabrska, Politechnika, Zatorze oraz Śródmieście. Zamieszkiwana jest ona przez 8 802 osoby i zajmuje powierzchnię 472,4 ha.

Tabela 6 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
powierzchnia w ha	472,4	3,5%
liczba mieszkańców w 2022r	8 802	5,4%

Mapa 2 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Baildona

Pod względem liczby mieszkańców podobszar należy do podobszarów o średniej wielkości (nieco ponad 8 800 mieszkańców). Biorąc pod uwagę podstawowe wskaźniki społeczne można zauważyć, że jest to obszar o najwyższej wartości wskaźnika „liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców” – 4,08 wobec 2,70 średnio w mieście.

Także pozostałe wskaźniki ilustrują trudniejszą sytuację społeczną obszaru. Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców przewyższa średni wskaźnik dla miasta (0,62 wobec 0,48 dla miasta). Podobnie rzecz ma się ze wskaźnikiem „liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców” (1,40 przy 0,70 w mieście). Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców także przekracza średnią dla całego miasta (0,44 w podobszarze w stosunku do 0,33 w mieście).

Relatywnie wysoka jest liczba interwencji policji w 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców – 20,15 w podobszarze wobec 15,60 w mieście.

12 projektów zgłoszonych w budżecie obywatelskim w 2022 roku przekłada się na 0,14 projektu na 100 mieszkańców, czyli dostrzegalnie mniej niż w mieście (0,19).

Dzielnica Baildona położona we wschodniej części miasta jest dobrze skomunikowana poprzez sieć dróg lokalnych i przebiegającą przez obszar Drogową Trasę Średnicową. Niemniej, dalszej poprawy wymaga jakość dróg oraz konieczna jest rozbudowa ciągów pieszo-rowerowych umożliwiających rozwój transportu rowerowego i pieszego. Na terenie dzielnicy występują tereny zabudowy mieszkaniowej, które stanowią 12% powierzchni ogółem. Zlokalizowane są tutaj 52 budynki komunalne, z czego aż 32 to obiekty w pogorszonej formie technicznej. Powierzchnia terenów zielonych w dzielnicy Baildona wynosi 24,0 ha, co stanowi zaledwie 5,08% powierzchni obszaru, przy średniej w mieście 11,56%.

Na terenie dzielnicy znajdują się znaczne obszary korytarzy transportu kolejowego. Łączna powierzchnia terenów przemysłowych wymagających działań rekultywacyjnych i rewitalizacyjnych wynosi 15,6 ha, tj., 3,31% powierzchni ogółem tego obszaru.

W dzielnicy zarejestrowanych jest 632 podmiotów gospodarczych; funkcjonują tu 4 szkoły oraz 3 przedszkola.

Tabela 7 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	BAILDONA	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	359	8,1%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	55	7,0%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	123	10,7%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	39	7,2%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	4,08	-	2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,62	-	0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	1,4	-	0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,44	-	0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 774,00	6,9%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	20,15		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	12	3,8%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,14	-	0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	7,18	-	7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	5,08	-	11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	3,31	-	1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,05	--	0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03	-	0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	15 493,56	-	9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	12,03	-	13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	32,69	-	0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	3,8	-	2,71

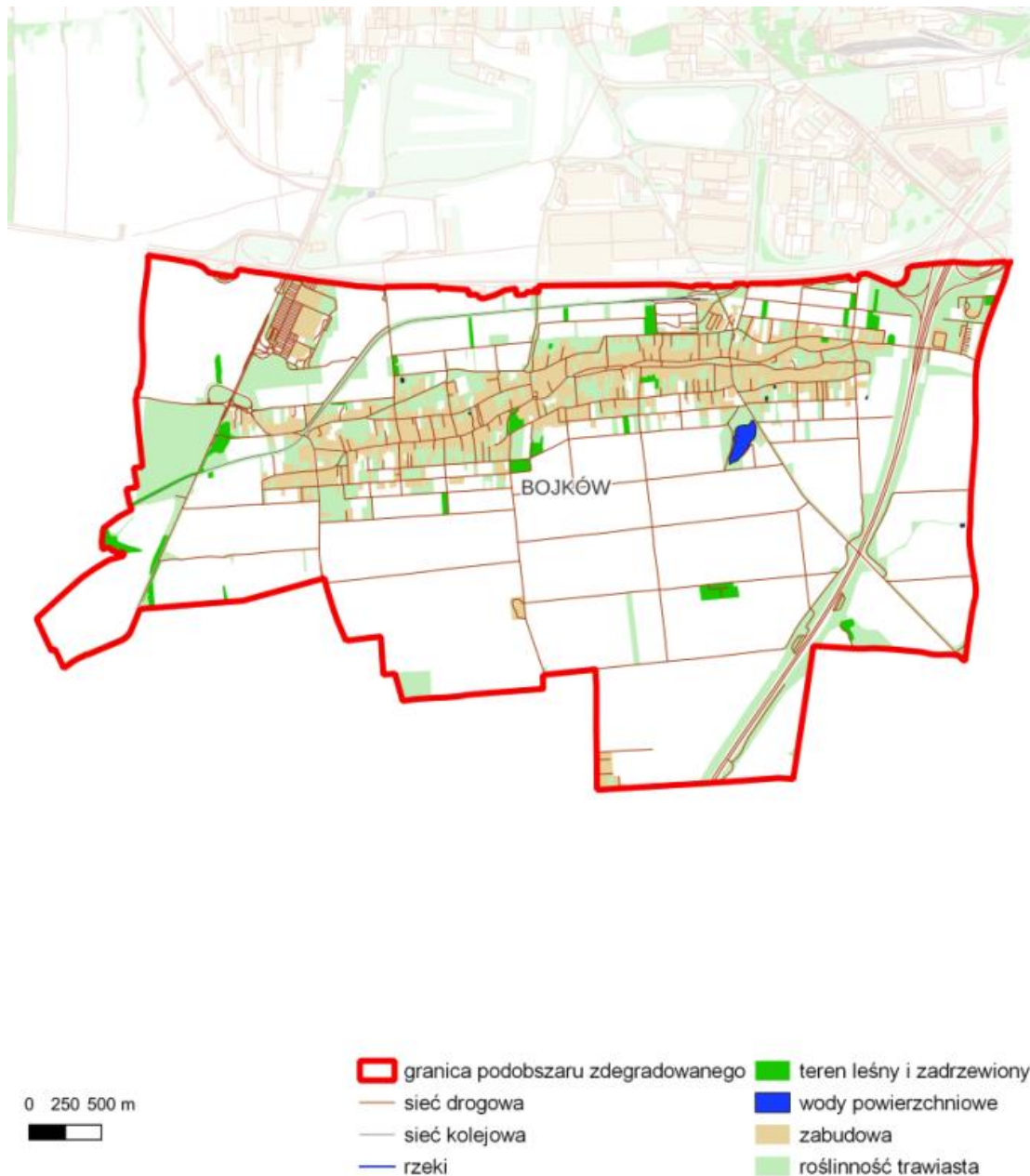
Podobszar zdegradowany Bojków

Dzielnica Bojków położona jest w południowej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Sikornik, Trynek oraz Ligota Zabrska. Zamieszkiwana jest przez 3 008 osoby i zajmuje powierzchnię 1 645,2 ha.

Tabela 8 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	1 645,2	12,3%
Liczba mieszkańców w 2022r.	3 008	1,8%

Mapa 3 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Bojków

W świetle danych statystycznych Bojków jest obszarem ponadprzeciętnego nagromadzenia problemów społecznych. Należy jednak podkreślić, że wynika to z faktu, że na obszarze tej dzielnicy zlokalizowane jest schronisko św. Brata Alberta dla osób bezdomnych, co wpływa w istotny sposób na wartość wskaźników dot. problemów społecznych. Jest to obszar o najwyższej – wśród analizowanych podobszarów – wartości wskaźnika *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców*: 6,35 wobec 2,70 średnio dla całego miasta. Najwyższe są także inne wskaźniki ilustrujące poziom korzystania z różnych form wsparcia:

- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców: 1,60 w podobszarze wobec 0,48 w całym mieście,
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców: 2,06 wobec 0,70 w całym mieście,
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców: 2,63 wobec 0,33 w całym mieście.

Wyższy niż przeciętnie w mieście jest poziom bezpieczeństwa, mierzony liczbą interwencji policji na 100 mieszkańców po 3 kwartałach 2022 (11,54 w podobszarze, zaś w całym mieście 15,60).

Najwyższa jest aktywność obywatelska wyrażona liczbą zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku; jest to 0,33 projektu przy wartości wskaźnika 0,19 dla miasta.

Dzielnica stanowi ukształtowany układ historyczny położony wzdłuż ulic: Rolników, Miodowej i Snopowej. Przyrost zabudowy mieszkaniowej miał miejsce poprzez wykorzystanie wolnych działek w obrębie podanego powyżej układu oraz na nowych terenach położonych po południowej i północnej stronie istniejącego układu. W dzielnicy brak jest mieszkalnych budynków komunalnych, a istniejąca zabudowa mieszkaniowa nie jest podłączona do miejskiej sieci ciepłowniczej. W obrębie wschodniej części Bojkowa przebiega autostrada A-1 łącząca się z autostradą A-4 poprzez węzeł autostradowy „Gliwice-Sośnica”. Na obszarze występują obszary rolne, a ich utrzymanie wymaga zapewnienia dojazdów poprzez tereny mieszkaniowo-usługowe oraz poprzez autostradę A-1. Na terenie dzielnicy występują tereny przemysłowe wymagające podjęcia działań rekultywacyjnych i rewitalizacyjnych. Ich łączna powierzchnia

wynosi 4,2 ha, co stanowi 0,26% powierzchni obszaru. Jednocześnie tereny zielone obejmujące 1,3 ha stanowią 0,08% powierzchni dzielnicy.

Podobszar cechuje się również niskim wskaźnikiem przedsiębiorczości kształtującym się na poziomie 6,7 podmiotów na 100 mieszkańców przy średniej dla miasta 7,49. Łącznie w dzielnicy zlokalizowane są 203 podmioty gospodarcze. W podobszarze nie ma placówki przedszkolnej.

Tabela 9 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	BOJKÓW	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	191	4,3%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	48	6,1%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	62	5,4%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	79	14,6%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	6,35		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	1,6		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	2,06		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	2,63		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	347	1,4%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	11,54		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	10	3,2%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,33		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	6,75	-	7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	0,08	-	11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0,26	-	1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0	-	0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03	-	0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	2 162,88	-	9 040,02

	BOJKÓW	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	8,45	-	13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	0	-	0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	1,5	-	2,71

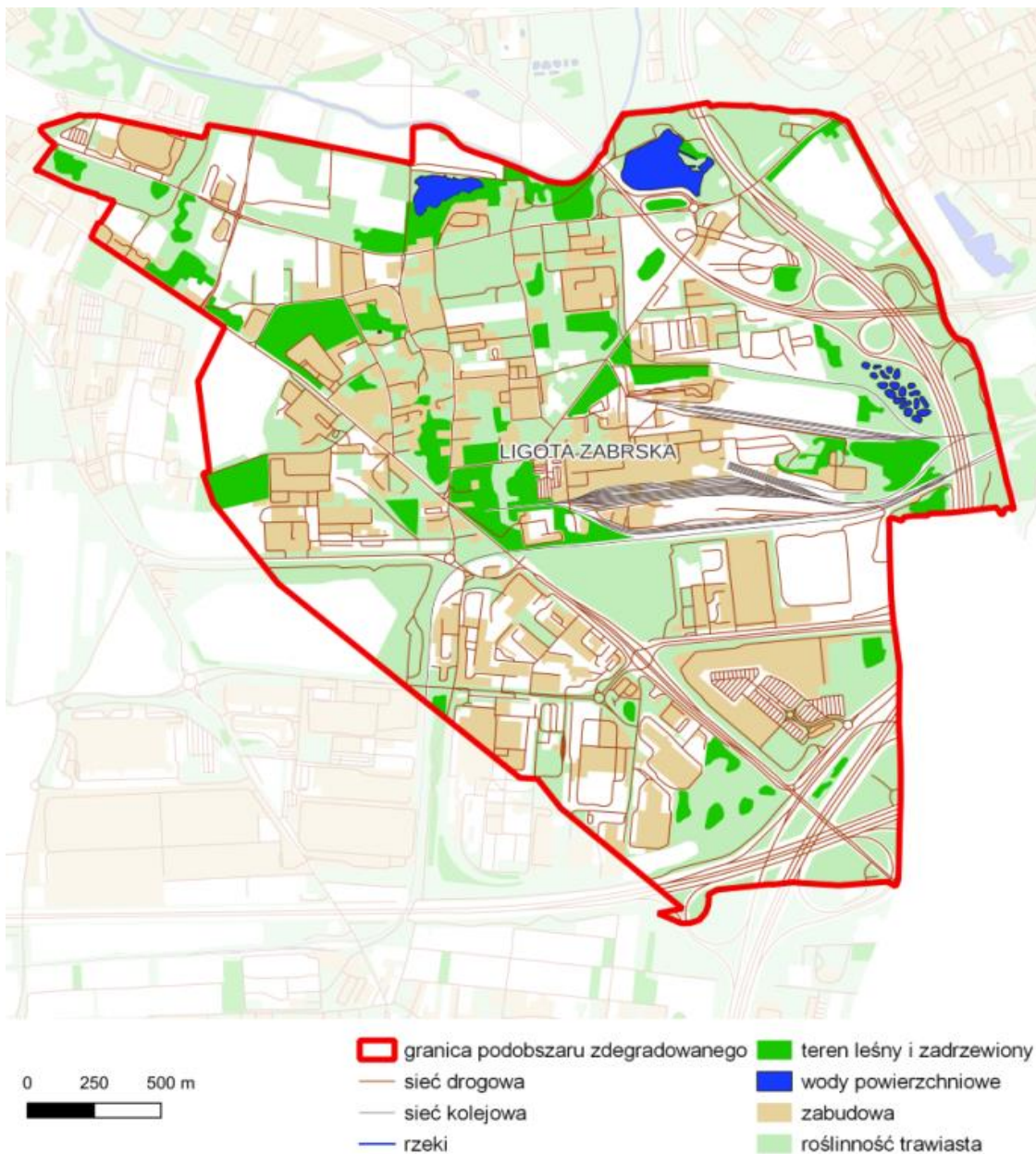
Podobszar zdegradowany Ligota Zabrska

Dzielnica Ligota Zabrska położona jest we wschodniej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Baidona, Bojków, Politechnika, Sośnica oraz Trynek. Zamieszkiwana jest przez 2 059 osób i zajmuje powierzchnię 684,0 ha.

Tabela 10 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	684,0	5,1%
Liczba mieszkańców w 2022r.	2 059	1,3%

Mapa 4 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Ligota Zabrska

Ligota Zabrska pod względem liczby mieszkańców jest najmniejszym z analizowanych podobszarów .

O zakwalifikowaniu obszaru jako zdegradowanego decyduje przede wszystkim niski poziom bezpieczeństwa. Ligota Zabrska jest obszarem o relatywnie dużej liczbie interwencji policji – 1 100 interwencji po 3 kwartałach 2022 roku, co na 100 mieszkańców daje ponad 53 interwencje (wobec 15,60 interwencji średnio dla miasta).

Sytuacja na rynku pracy mierzona wskaźnikiem *liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców* jest nieco korzystniejsza niż w całym mieście (2,57 w obszarze wobec 2,70 w mieście). Wyraźnie lepiej kształtują się wskaźniki odnoszące się do sytuacji społecznej mierzonej liczbą osób korzystających z różnych form pomocy społecznej (mniejsza liczba takich osób przypadających na 100 mieszkańców w podobszarze w stosunku do wskaźników dla całego miasta).

W roku 2022 mieszkańcy zgłosili 6 projektów w budżecie obywatelskim; jest to jedna z najwyższych (drugie miejsce po Bojkowie) ilości zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku (0,29 w podobszarze przy 0,19 w mieście).

W skład obszaru Ligota Zabrska wchodzi zespoły mieszkaniowo-usługowe położone w rejonie ulic: Św. Jacka, Górnej, J. Rymera, Pocztowej, Górników, Klonowej i Cichej. Rozwój tych zespołów miał miejsce poprzez uzupełnienie nową zabudową mieszkaniowo-usługową oraz przebudowę istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Na tym obszarze występują tereny przemysłowo-produkcyjne (w tym KWK „Sośnica-”) z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy łącznie ze zmianą funkcji oraz realizowany był projekt pod nazwą „Nowe Gliwice” obejmujący rekultywację i rewitalizację terenów poprzemysłowych oraz renowację zabytkowych obiektów po zlikwidowanej Kopalni Węgla Kamiennego „Gliwice”.

Rozwój przestrzenny przedmiotowego obszaru zdeterminowany jest przede wszystkim lokalizacją autostrady A-4 oraz autostrady A-1, węzłem „Gliwice- Sośnica” i DTS. Po wschodniej stronie wzdłuż rzeki Bytomki przebiega autostrada A-1 wraz z fragmentem węzła autostradowego „Gliwice-Sośnica”. Po północnej stronie istniejących zespołów produkcyjno-składowych i usługowo-produkcyjnych zlokalizowana jest natomiast Drogowa Trasa Średnicowa.

Położenie obszaru w sąsiedztwie skrzyżowania autostrady A-4 z drogą krajową nr44 (ul. Pszczyńska) oraz z autostradą A-1 (węzeł „Gliwice-Sośnica”), skrzyżowania autostrady A-1 z Drogową Trasą Średnicową i połączenia DTŚ z ul. Kujawską – umożliwia bezpośredni dostęp terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową, usługowo-produkcyjną przemysłowo-usługową do drogowego układu komunikacyjnego o znaczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Problemem obszaru wynikającym m.in. z ruchu komunikacyjnego jest znaczne natężenie hałasu.

Ochronie przed zainwestowaniem podlegają tereny zieleni położone po północnej stronie ul. Pszczyńskiej i ul. Kujawskiej oraz po wschodniej stronie autostrady A-1 (dolina rzeki Kłodnicy).

Łączna powierzchnia terenów zielonych w dzielnicy wynosi 0,6 ha, co stanowi zaledwie 0,08% jej powierzchni (przy średniej w mieście 11,56%). Natomiast tereny zdegradowane stanowią 5,2% powierzchni ogółem dzielnicy i zajmują powierzchnię 35,5 ha, co stanowi 18,96 % wszystkich tego typu terenów w mieście. Znaczny udział w powierzchni dzielnicy stanowią obszary przemysłowe, zajmowane przez Oddział KWK Sośnica. W dzielnicy funkcjonuje 185 podmiotów gospodarczych, ziała także 1 szkoła, natomiast brak jest placówki przedszkolnej.

Tabela 11 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	LIGOTA ZABRSKA	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	53	1,2%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	5	0,6%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	9	0,8%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	2	0,4%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	2,57		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,24		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,44		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,1		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 100,00	4,3%	25 547

	LIGOTA ZABRSKA	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	53,42		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	6	1,9%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,29		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	8,98	-	7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	0,08	-	11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	5,19	-	1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0	-	0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,05	-	0,03
c) Ludność na 1 km2 terenów mieszkaniowych	8 205,90	-	9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	3,67	-	13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	23,81	-	0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	1,55	-	2,71

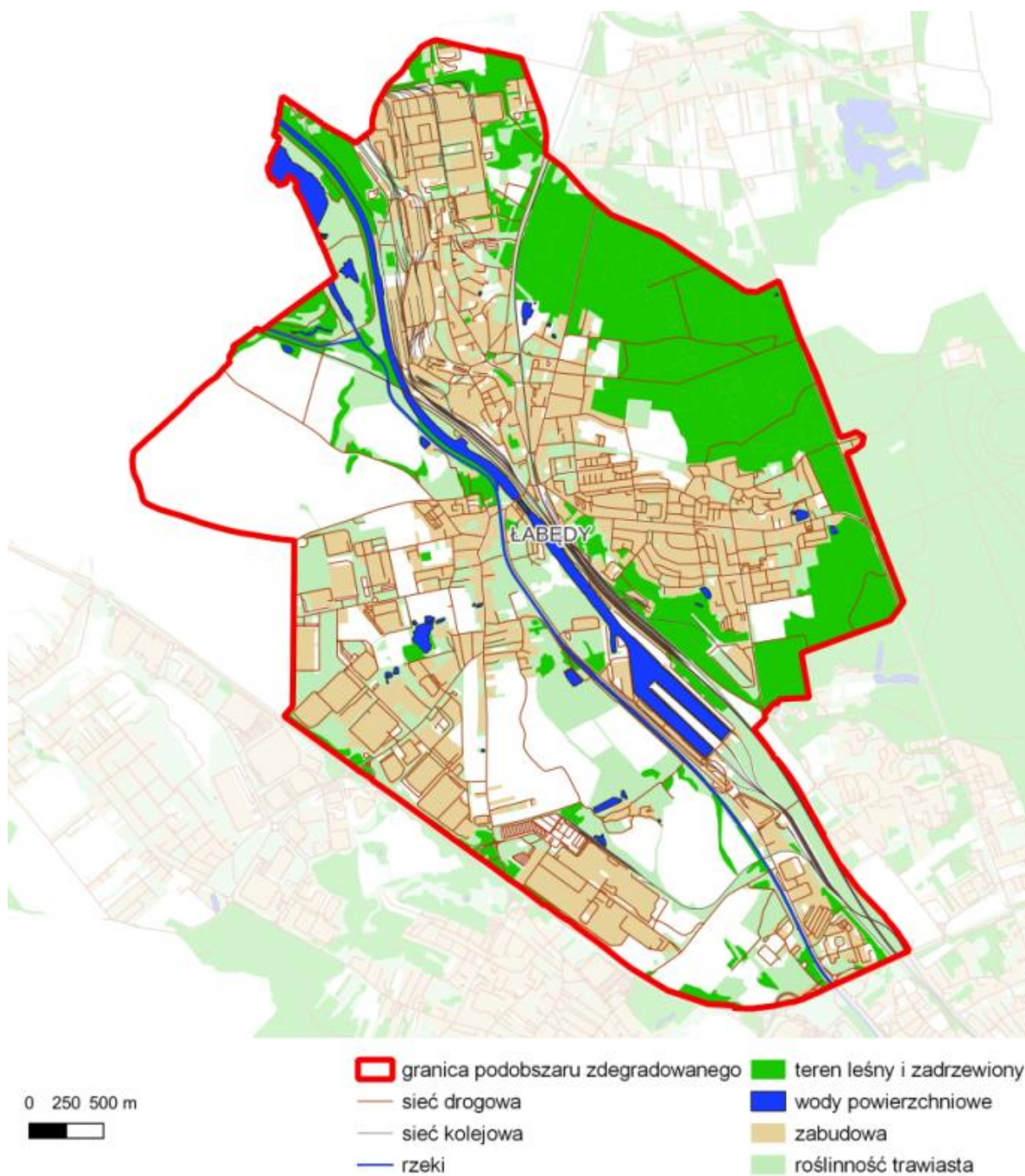
Podobszar **zdegradowany** Łabędy

Dzielnica Łabędy położona jest w północnej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Brzezinka, Czechowice, Kopernika, Obrońców Pokoju, Stare Gliwice, Szobiszowice oraz Wojska Polskiego. Zamieszkiwana jest przez 14 364 osób i zajmuje powierzchnię 1 908,1 ha.

Tabela 12 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	1 908,1	14,3%
Liczba mieszkańców w 2022r.	14 364	8,8%

Mapa 5 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Łąbedy

Łąbedy należą do podobszarów o największej liczbie mieszkańców (obok podobszaru Trynek i Sośnica).

W zakresie wskaźników:

- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców,
- Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców

dzielnica Łabędy plasuje się w grupie dziennic o wskaźnikach powyżej mediany (liczonej dla wszystkich dzielnic w mieście).

Równocześnie niższa jest także aktywność obywatelska mierzona *liczbą zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku* (0,15 w Łabędach w stosunku do 0,19 w mieście).

Obszar Łabędy obejmuje zarówno tereny zabudowy mieszkaniowej, jak i tereny przemysłowe oraz komercyjno-produkcyjne (KSSE). Tereny zurbanizowane w tym podobszarze stanowią 46,7% ogólnej powierzchni i dominują tu tereny o niskiej intensywności zabudowy, stanowiące 8,2% powierzchni ogółem podobszaru.

Ze względu na charakter dzielnicy (typ istniejącej zabudowy, zróżnicowany i utrwalony sposób użytkowania terenów, sąsiedztwo dużego ośrodka przemysłu z zabudową mieszkaniową) konieczne jest kreowanie oraz wzmacnianie istniejących ośrodków usługowych, w tym wspieranie rozwoju nowych usług w nawiązaniu do zmieniających potrzeb mieszkańców. Ochrony i wzbogacenia wymaga środowisko przyrodnicze i kulturowe Łabęd wraz z rozwojem terenów rekreacyjnych.

Budynki mieszkalne w części dzielnicy podłączone są do miejskiej sieci ciepłowniczej, niemniej ze względu na charakter zabudowy oraz duże natężenie ruchu drogowego jakość powietrza jest zła. W dzielnicy funkcjonują 3 szkoły oraz 4 przedszkola.

Łączna powierzchnia terenów zielonych w dzielnicy wynosi 280,6 ha, co stanowi 14,7% jej powierzchni i jest wskaźnikiem wyższym niż przeciętna w mieście. Do kluczowych terenów zieleni w podobszarze zaliczyć należy tereny leśne wzdłuż ulicy Toszeckiej, tereny ogródków działkowych.

W dzielnicy występują tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi, co może powodować ograniczenie w zakresie wykorzystania terenów.

W podobszarze występują obiekty zabytkowe i tereny o wartościach kulturowych, w tym w szczególności: Zespół śluzy Łabędy na Kanale Gliwickim.

W dzielnicy występują tereny i obiekty przemysłowe wymagające działań rekultywacyjnych i rewitalizacyjnych. Powierzchnia terenów zdegradowanych wynosi 3,4 ha, co stanowi 0,18% powierzchni dzielnicy. W podobszarze zdegradowanym Łabędy zlokalizowane są 43 budynki komunalne, tj. 12% tego typu budynków w mieście. W tej liczbie tylko 3 budynki to budynki w pogorszonym stanie technicznym.

Kluczowymi elementami sieci transportowej w podobszarze jest układ drogowy obejmujący drogi gminne, bezpośrednio powiązane z przebiegającymi na granicy dzielnicy drogą krajową nr 88 i wojewódzką 901. Przez obszar przebiega również linia kolejowa od centrum miasta w kierunku północnym i zachodnim z węzłem Gliwice Łabędy i zlokalizowanym tam dworcem. Problemem obszaru jest także znaczne natężenie hałasu.

Na terenie dzielnicy funkcjonuje 807 podmiotów gospodarczych, w tym zakłady mechaniczne Bumar Łabędy, Huta Łabędy oraz Śląskie Centrum Logistyki, które jest jednym z elementów centrum logistycznego, do którego należą także baza magazynowa, terminal celny, stacja kolejowa, biura, parkingi i wolny obszar celny. Śląskie Centrum Logistyki łączy w sobie trzy formy transportu: rzeczny, drogowy i kolejowy (intermodalny węzeł transportu), a zarazem jest operatorem logistycznym z bogatą ofertą usług.

Tabela 13 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	ŁABĘDY	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	331	7,5%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	56	7,2%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	74	6,5%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	22	4,1%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	2,3		2,7

	ŁĄBĘDY	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,39		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,52		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,15		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 874,00	7,3%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	13,05		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	22	7,0%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,15		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	5,62	-	7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	14,7	-	11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0,18	-	1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,03	-	0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,02	-	0,03
c) Ludność na 1 km2 terenów mieszkaniowych	7 893,57	-	9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	9,54	-	13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	7,14	-	0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	3,66	-	2,71

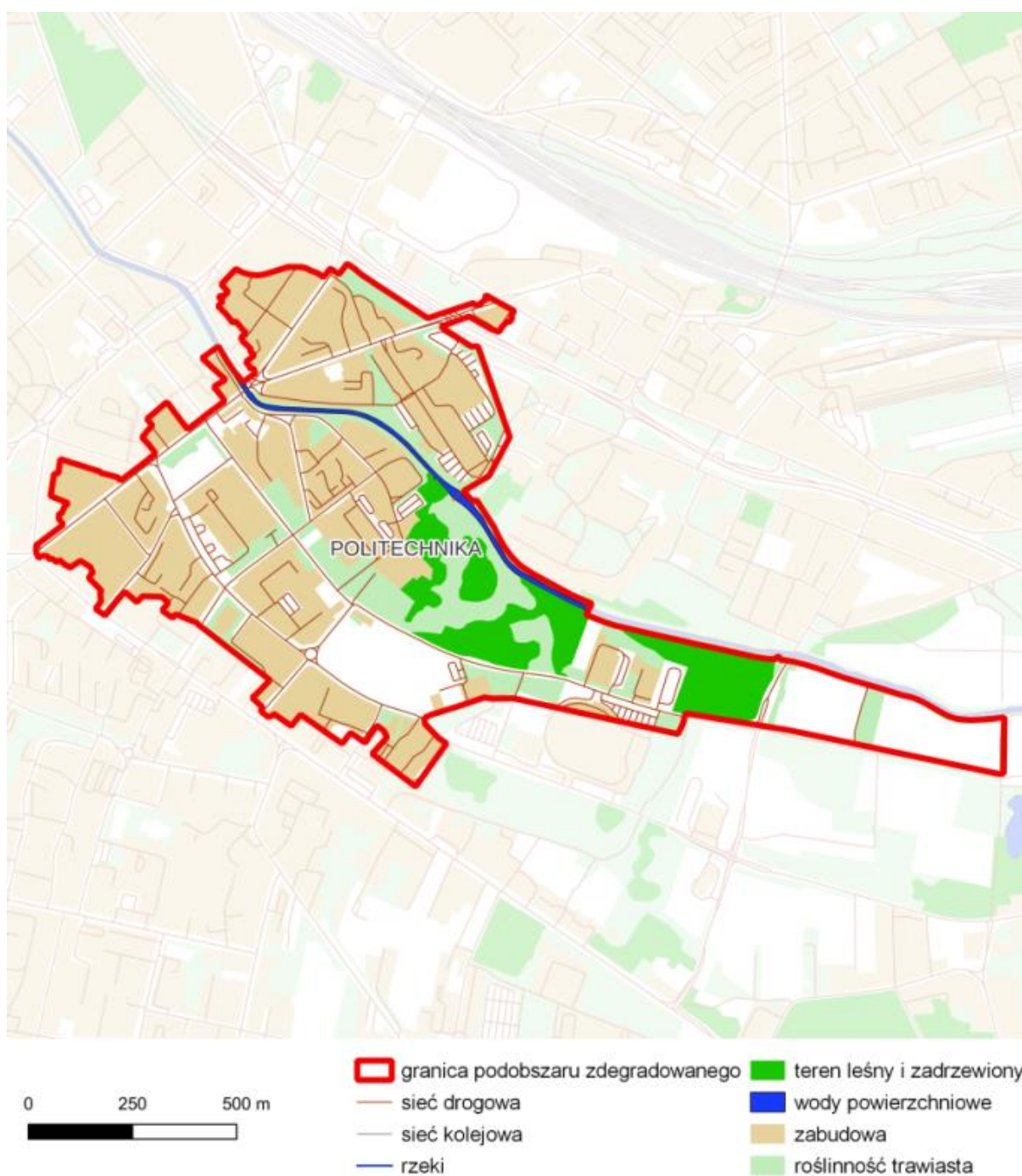
Podobszar **zdegradowany** Politechnika

Dzielnica Politechnika położona jest w centralnej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Baildona, Śródmieście, Ligota Zabrska oraz Trynek. Zamieszkiwana jest przez 3 926 osób i zajmuje powierzchnię 106,0 ha.

Tabela 14 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	106,0	0,8%
Liczba mieszkańców w 2022r.	3 926	2,4%

Mapa 6 Mapa podobszaru zdegradowanego – dzielnicy Politechnika

Podobszar Politechnika należy do mniejszych obszarów pod względem liczby mieszkańców. Obszar cechuje relatywnie wysoki poziom problemów związanych z rynkiem pracy i aktywnością zawodową. *Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców* wynosi 3,49 i jest znacznie wyższa niż w przypadku całego miasta (2,70). Zjawisko to jest powiązane z wysoką wartością wskaźnika *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców* (0,59 w podobszarze wobec 0,33 w mieście). Pozostałe wskaźniki ilustrujące sytuację społeczną – *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców* (0,38) oraz *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców* (0,51) – plasują obszar poniżej średniej miejskiej (odpowiednio: 0,48 i 0,70).

Nieco gorzej niż w mieście może być oceniany również poziom bezpieczeństwa w podobszarze. Liczba interwencji policji w 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców wyniosła 18,06, zaś średnio w mieście 15,60.

9 projektów zgłoszonych w budżecie obywatelskim w 2022 roku przekłada się na 0,23 projektu na 100 mieszkańców, czyli nieco więcej niż w mieście (0,19).

Obszar obejmuje tereny bardzo zróżnicowane pod względem struktury przestrzennej. Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem dzielnicy stanowi 17,2%. Obszar cechuje się wysokim wskaźnikiem gęstości zamieszkania (ludność na 1 km² terenów mieszkaniowych) wynoszącym 21.580 osób, przy średniej w mieście przekraczającej 9 tys.

Jednocześnie dzielnica pełni, oprócz swej podstawowej funkcji, rolę dużego zespołu zieleni na obrzeżu centrum miasta. Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem obszaru stanowi prawie 10%. W dzielnicy jest 8 budynków komunalnych, z czego połowa to obiekty w pogorszonym stanie technicznym.

Dzielnica poprzez położenie w centralnej części miasta jest dobrze skomunikowana transportem publicznym.

Na terenie dzielnicy położona jest między innymi Politechnika Śląska oraz liczne domy studenckie. Ważnym obiektem zlokalizowanym w tej dzielnicy jest również hala widowiskowo-sportowa PreZero Arena Gliwice, w której organizowane są widowiska rozrywkowe, takie jak koncerty, pokazy i projekcje, a także zawody sportowe.

Na terenie dzielnicy zarejestrowanych jest 339 podmiotów gospodarczych. Istotnym deficytem w dzielnicy jest jednak brak przedszkoli oraz szkół podstawowych.

Tabela 15 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	POLITECHNIKA	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	137	3,1%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	15	1,9%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	20	1,7%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	23	4,3%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	3,49		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,38		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,51		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,59		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	709	2,8%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	18,06		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	9	2,9%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,23		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	69		7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	9,84		11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0		1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0		0,03
c) Ludność na 1 km2 terenów mieszkaniowych	21 580,08		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	17,17		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	50		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	3,34		2,71

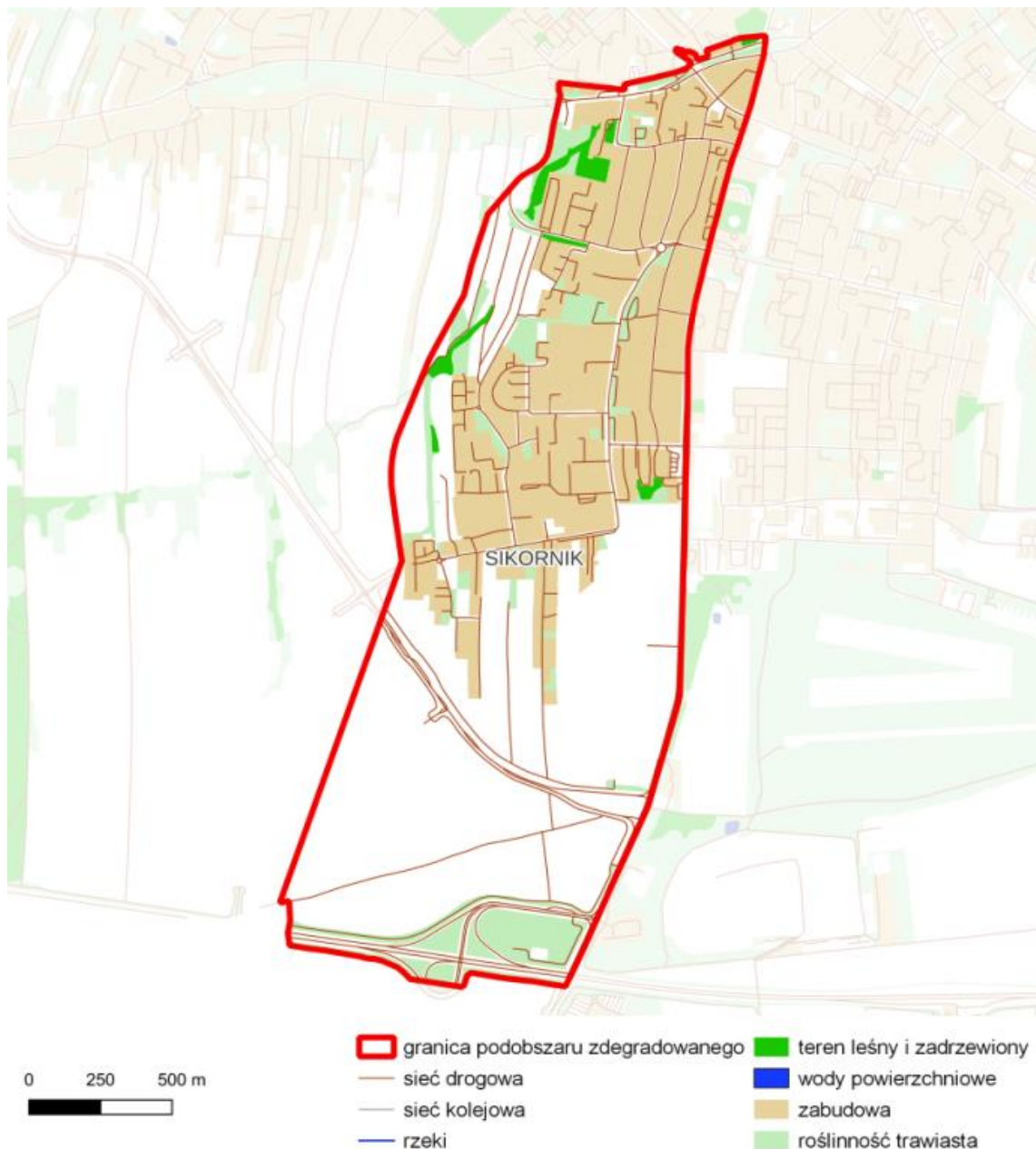
Podobszar zdegradowany Sikornik

Dzielnica Sikornik położona jest w centralno-południowej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Trynek, Śródmieście, Wójtowa Wieś oraz Bojków. Zamieszkiwana jest przez 12 141 osób i zajmuje powierzchnię 313,0 ha.

Tabela 16 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	313,0	2,3%
Liczba mieszkańców w 2022r.	12 141	7,4%

Mapa 7 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Sikornik

W podobszarze widoczne są problemy dotyczące aktywności zawodowej. Wartość wskaźnika *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców* wynosi 3,65 i jest wyraźnie wyższa niż średnia dla całego miasta (2,70).

Także inne wskaźniki ilustrujące poziom korzystania z różnych form wsparcia są wyższe niż przeciętna dla miasta:

- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców: 1,04 w podobszarze wobec 0,48 w całym mieście,
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców: 0,99 wobec 0,70 w całym mieście,
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców: 0,42 wobec 0,33 w całym mieście.

Poniżej średniej miejskiej kształtuje się *liczba interwencji policji na 100 mieszkańców po 3 kwartałach 2022 roku* (12,02 w podobszarze oraz 15,60 średnio dla całego miasta).

Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku jest nieco wyższa niż średnio w mieście (0,22 w podobszarze przy 0,19 w całym mieście).

Łączna powierzchnia terenów zabudowy mieszkaniowej wynosi 83,7 ha, co stanowi 26,73% powierzchni dzielnicy. Również wskaźnik liczby ludność na 1 km² terenów mieszkaniowych kształtujący się na poziomie 14.508,9 osób/km² jest wyższy niż przeciętnie w mieście, gdzie wynosi 9.040,02. Wysoki stopień gęstości zabudowy, infrastruktury i zaludnienia powoduje szereg wyzwań w sferze funkcjonalnej i przestrzennej.

Na terenie dzielnicy funkcjonuje 755 podmiotów gospodarczych, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje wskaźnik przedsiębiorczości na poziomie 6,22, przy średniej dla miasta 7,49. Jednocześnie funkcjonują tu 4 szkoły podstawowe i 3 przedszkola.

Tabela 17 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	SIKORNIK	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	443	10,0%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	126	16,1%	781

	SIKORNIK	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	120	10,5%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	51	9,4%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	3,65		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	1,04		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,99		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,42		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 459,00	5,7%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	12,02		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	25	8,0%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,21		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	6,22		7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	0,22		11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0		1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,02		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03		0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	14 508,95		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	26,73		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	0		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	0,82		2,71

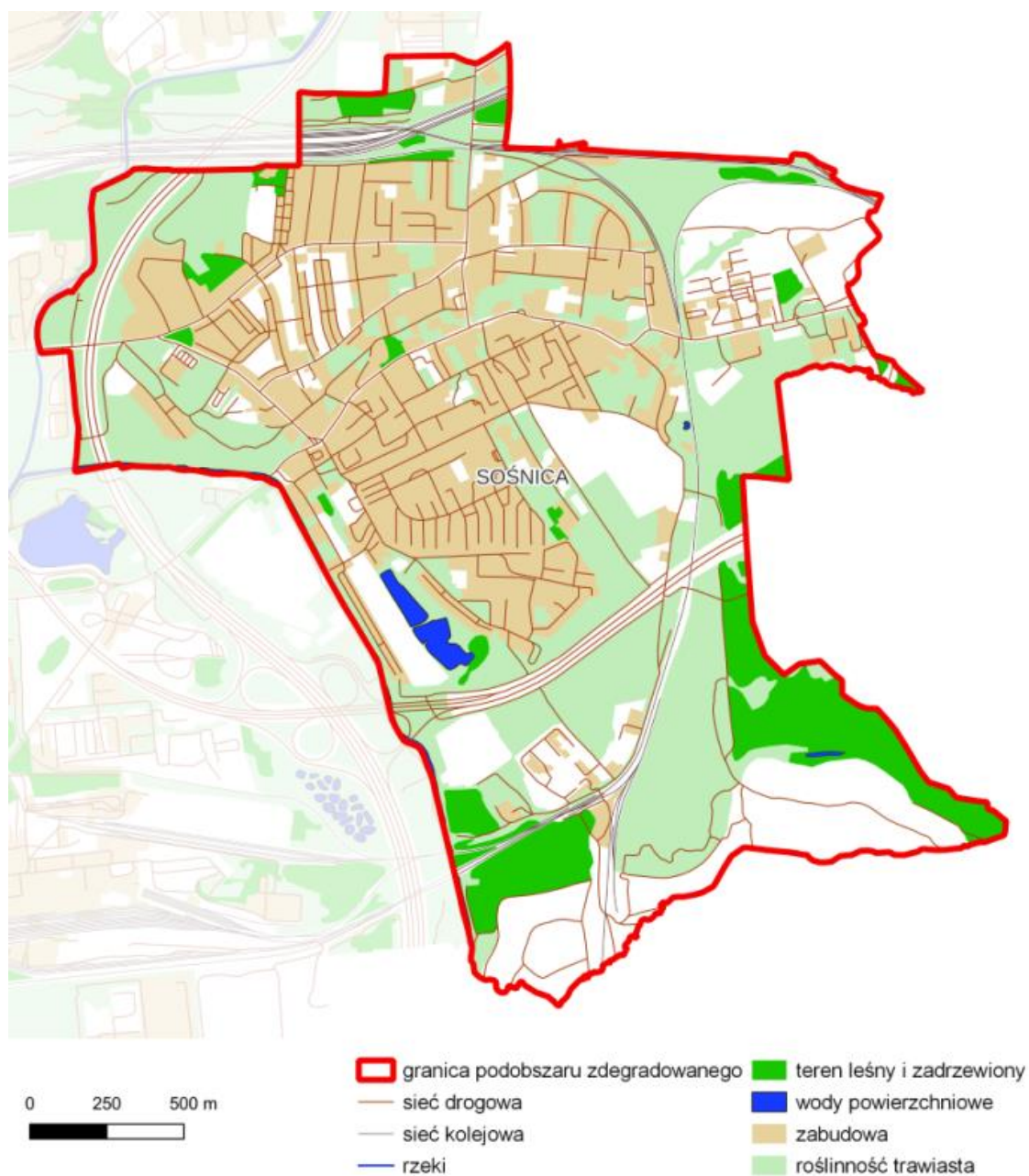
Podobszar zdegradowany Sośnica

Dzielnica Sośnica położona jest we wschodniej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Ligota Zabrska oraz Baildona. Zamieszkiwana jest przez 16 865 osób i zajmuje powierzchnię 484,0 ha.

Tabela 18 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	484,0	3,6%
Liczba mieszkańców w 2022r.	16 865	10,3%

Mapa 8 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Sośnica

Sośnica jest największym z analizowanych podobszarów zdegradowanych pod względem liczby ludności.

Biorąc pod uwagę wykorzystane w analizie cztery względne wskaźniki obrazujące liczbę osób korzystających z różnych powodów ze wsparcia na 100 mieszkańców, Sośnicę charakteryzuje przeciętna sytuacja na tle miasta. Należy jednak podkreślić, że liczba bezwzględna osób w dzielnicy, którym przyznano świadczenie ze względu na :

- bezrobocie lub bierność zawodową,
- długotrwałą lub ciężką chorobę,
- niepełnosprawność.

wskazuje, że zogniskowanie tych problemów w dzielnicy jest znaczne. To powoduje, że Sośnica w zakresie wskaźnika syntetycznego dla obszaru społecznego kwalifikuje się do grupy dzielnic objętych obszarem zdegradowanym.

Dzielnica cechuje się niską wartością wskaźnika *liczba interwencji policji na 100 mieszkańców* (10,74 w podobszarze oraz 15,60 średnio dla całego miasta).

Na średnim poziomie kształtuje się aktywność obywatelska, ilustrowana liczbą zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku; wartość tego wskaźnika wynosi 0,20, przy 0,19 dla całego miasta. Warto jednak podkreślić, że w przypadku wartości bezwzględnych to Sośnica, z 34 projektami zgłoszonymi przez mieszkańców, zajmuje pierwsze miejsce wśród analizowanych podobszarów.

Obszar dzielnicy Sośnica obejmuje osiedla i zespoły mieszkaniowe oraz tereny kopalni KWK „Sośnica”. Rozwój obszaru następuje poprzez uzupełnienie zabudową usługową oraz przebudowę istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Ze względu na zdegradowany charakter istniejącej zabudowy, zróżnicowany i utrwalony sposób użytkowania terenów, duże tereny przemysłowe sąsiadujące z zabudową mieszkaniową, wyzwaniem jest wzmacnianie rozwoju nowych dzielnicowych ośrodków usługowych. Łączna powierzchnia terenów zabudowy mieszkaniowej w dzielnicy wynosi 106,3 ha, co stanowi 21,97 % powierzchni tego obszaru. Dzielnica charakteryzuje się również wysokim wskaźnikiem liczby ludność na 1 km² terenów mieszkaniowych wynoszącym 15 857,9 osób/km². Na terenie dzielnicy zlokalizowane są 44 budynki komunalne, z których aż 40 % to obiekty w pogorszonym stanie technicznym.

Należy wzmocnić i wzbogacić środowisko przyrodnicze i kulturowe Sośnicy oraz zapewnić możliwość rozwoju terenów rekreacyjnych w sposób, który pozwoli zwiększyć poczucie związania mieszkańców z własną dzielnicą.

Po zachodniej stronie wzdłuż rzeki Bytomki przebiega autostrada A-1. Po południowej stronie zespołów mieszkaniowo-usługowych przebiega natomiast Drogowa Trasa Średnicowa, która łączy się z autostradą A-1, biegnie w kierunku Śródmieścia i północnej części centrum miasta.

Jednym z kluczowych wyzwań obszaru jest duża powierzchnia terenów zdegradowanych. Łączna ich powierzchnia to 15,6 ha, co stanowi aż 14,8 % powierzchni tej dzielnicy. Deficytem dzielnicy jest również brak dostępu do terenów zielonych. W dzielnicy funkcjonują 3 szkoły podstawowe i 6 przedszkoli.

Tabela 19 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	SOŚNICA	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	281	6,4%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	51	6,5%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	74	6,5%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	17	3,1%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	1,67		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,3		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,44		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,1		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 812,00	7,1%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	10,74		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	34	10,8%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,2		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	3,61		7,49
Obszar środowiska			

	SOŚNICA	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	0		11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	14,79		1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,04		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,02		0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	15 857,90		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	21,97		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	40,91		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	2,03		2,71

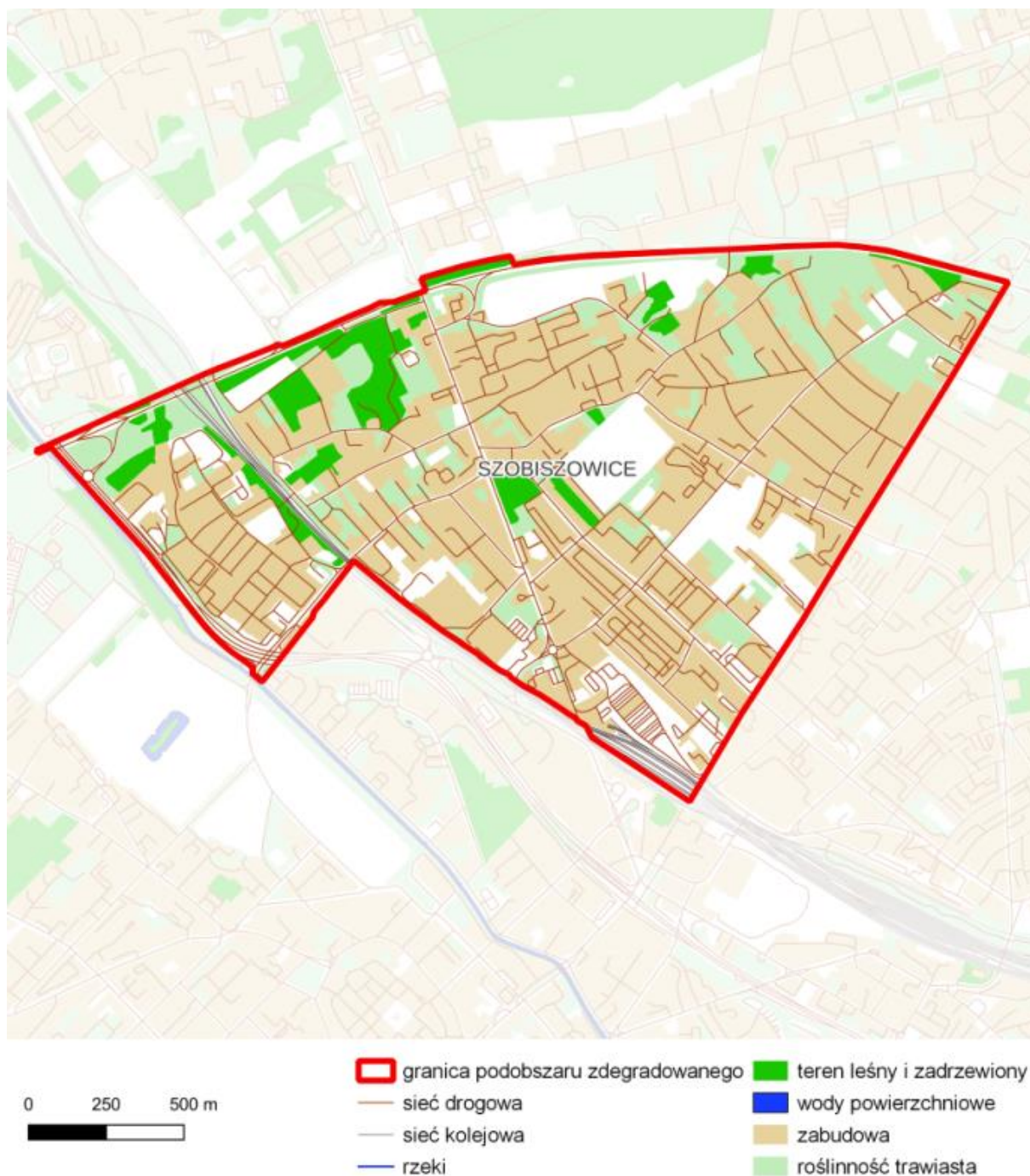
Podobszar **zdegradowany** Szobiszowice

Dzielnica Szobiszowice położona jest w centralnej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Kopernika, Łabędy, Obrońców Pokoju, Zatorze, Śródmieście oraz Wojska Polskiego. Zamieszkiwana jest przez 11 928 osób i zajmuje powierzchnię 304,2 ha.

Tabela 20 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	304,2	2,3%
Liczba mieszkańców w 2022r.	11 928	7,3%

Mapa 9 Mapa podobszaru zdegradowanego – dzielnica Szobiszowice

Szobiszowice zamieszkiwane są przez 11 928 mieszkańców. Wysoką wartość przyjmuje wskaźnik *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców* – jest to 3,99 w stosunku do średniej miejskiej na poziomie 2,70.

Wyraźnie wyższa jest także wartość pozostałych wskaźników relatywnych ilustrujących sytuację społeczną, i tak:

- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców wynosi 1,28 wobec 0,70 w mieście;
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców osiąga wartość 0,66 w podobszarze przy 0,48 w mieście;
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców wynosi 0,80 w podobszarze w stosunku do 0,33 w mieście.

Wyższa w stosunku do średniej miejskiej jest liczba interwencji policji na 100 mieszkańców po 3 kwartałach 2022 roku (17,27 w podobszarze oraz 15,60 średnio dla całego miasta).

Aktywność obywatelska mierzona liczbą zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku jest niższa od średniej dla miasta (0,16 w podobszarze przy 0,19 w całym mieście).

Dzielnica Szobiszowice zlokalizowana jest na północ od Śródmieścia, z którym jest ściśle powiązana. W obszarze dominuje zabudowa wielorodzinna. Łączna powierzchnia terenów mieszkaniowych wynosi 104,1 ha, co stanowi 34,23% ogólnej powierzchni dzielnicy. 0,33% powierzchni dzielnicy stanowią tereny zielone.

W podobszarze funkcjonuje 795 podmiotów gospodarczych, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje wskaźnik 6,66, czyli niższy niż średnio w mieście, gdzie wynosi 7,49. W dzielnicy działa 5 szkół podstawowych i 6 przedszkoli.

Tabela 21 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	SZOBISZOWICE	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	476	10,8%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	79	10,1%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	153	13,4%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	95	17,6%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	3,99		2,7

	SZOBISZOWICE	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,66		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	1,28		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,8		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	2 060,00	8,1%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	17,27		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	19	6,1%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,16		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	6,66		7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	0,33		11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0		1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,05		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,04		0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	11 454,98		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	34,23		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	6,45		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	2,73		2,71

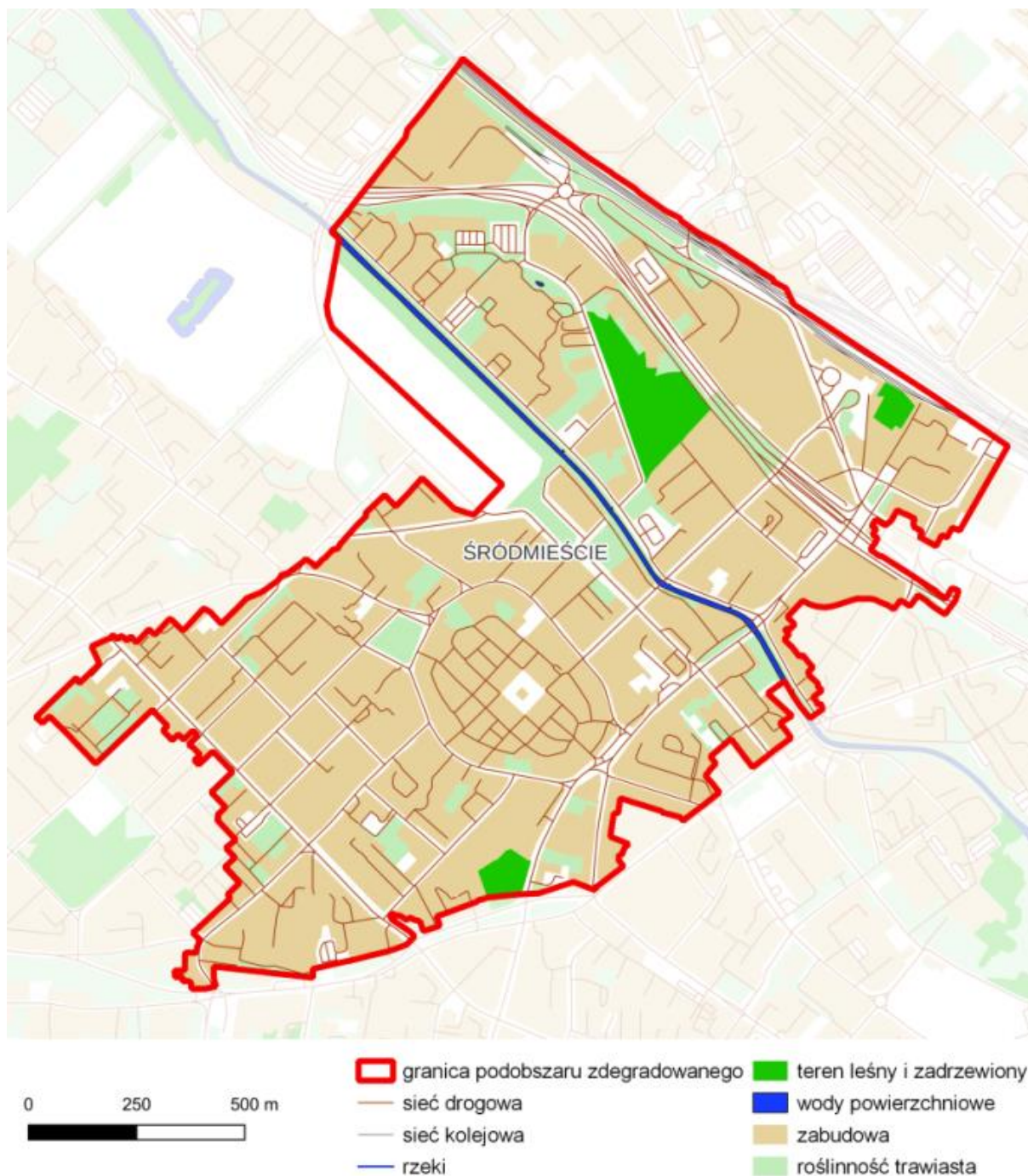
Podobszar **zdegradowany** Śródmieście

Dzielnica Śródmieście położona jest w centralnej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Baidona, Politechnika, Szobiszowice, Wojska Polskiego, Wójtowa Wieś, Sikornik, Trynek oraz Zatorze. Zamieszkiwana jest przez 13 307 osób i zajmuje powierzchnię 215,3 ha.

Tabela 22 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	215,3	1,6%
Liczba mieszkańców w 2022r.	13 307	8,1%

Mapa 10 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica

Podobszar Śródmieście jest zamieszkiwany przez ponad 13 300 mieszkańców. Jego sytuacja społeczna, w świetle analizowanych wskaźników, jest nieco gorsza niż przeciętnie w mieście. Na wyraźnie wyższym poziomie kształtuje się wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców; wynosi on 3,13 przy średniej dla miasta 2,70.

Inne wskaźniki także pokazują, z jakimi trudnościami dzielnica się boryka, gdyż ich wartości są wyższe lub zbliżone do średnich wartości dla całego miasta:

- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę przypadająca na 100 mieszkańców wynosząca 0,45 jest nieznacznie niższa od średniej dla miasta (0,48),
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców wynosi 0,77 i jest nieco wyższa niż w całym mieście (0,70),
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców wynosi 0,37 będąc nieznacznie wyższą niż w całym mieście (0,33).

Niekorzystnie kształtuje się wartość wskaźnika *liczba interwencji policji na 100 mieszkańców po 3 kwartałach 2022 roku*; w podobszarze jest to 36,41 (przy średniej dla miasta 15,60) – gorszy wskaźnik odnotowano jedynie w dzielnicy Ligota Zabrska. Jeżeli brać pod uwagę wartość bezwzględną wskaźnika to jest to podobszar o największej liczbie interwencji policji (4845).

Aktywność obywatelska mierzona liczbą zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku jest niższa niż średnio w mieście (0,16 w podobszarze przy 0,19 w całym mieście).

Podobszar Śródmieście obejmuje część miasta ukształtowanego na bazie średniowiecznego układu z otaczającą go późniejszą zabudową XIX w. Jest obecnie miejscem koncentracji funkcji publicznych. W obrębie dzielnicy Stare Miasto z Rynkiem oraz przyległymi ulicami tworzy historyczny układ zabudowy usługowo-mieszkaniowej. Łączna powierzchnia terenów zabudowy mieszkaniowej w dzielnicy wynosi 70,6 ha, co stanowi 32,8% ogólnej powierzchni dzielnicy. Wskaźnik gęstości ludności w Śródmieściu jest wyraźnie wyższy niż średnia w mieście i wynosi 18 838,3 mieszkańców/km². W dzielnicy zlokalizowane są 22 mieszkaniowe obiekty komunalne, z których 27,3% to budynki w pogorszonym stanie technicznym. Obszar

charakteryzuje się również niskim udziałem terenów zielonych, których udział w powierzchni ogółem wynosi 4,3%.

Miejscami o dużym znaczeniu komunikacyjnym i oddziaływaniu na dzielnicę jest dworzec PKP. Przez Śródmieście przebiega również Drogowa Trasa Średnicowa, umożliwiając łatwy dojazd do tego obszaru oraz korzystanie z oferty usług. Niemniej trasa stanowi też wyzwanie w zakresie utrzymania spójności funkcjonalno-przestrzennej dzielnicy. Problemem obszaru jest także znaczne natężenie hałasu.

W dzielnicy zlokalizowanych jest 2 386 podmiotów gospodarczych. W dzielnicy działają 4 szkoły podstawowe i 7 przedszkoli.

Tabela 23 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	ŚRÓDMIEŚCIE	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	416	9,4%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	60	7,7%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	103	9,0%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	49	9,1%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	3,13		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,45		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,77		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,37		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	4 845,00	19,0%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	36,41		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	21	6,7%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,16		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	17,93		7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	4,36		11,56

	ŚRÓDMIEŚCIE	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0		1,4
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,05		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03		0,03
c) Ludność na 1 km2 terenów mieszkaniowych	18 838,33		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	32,8		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	27,27		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	4,45		2,71

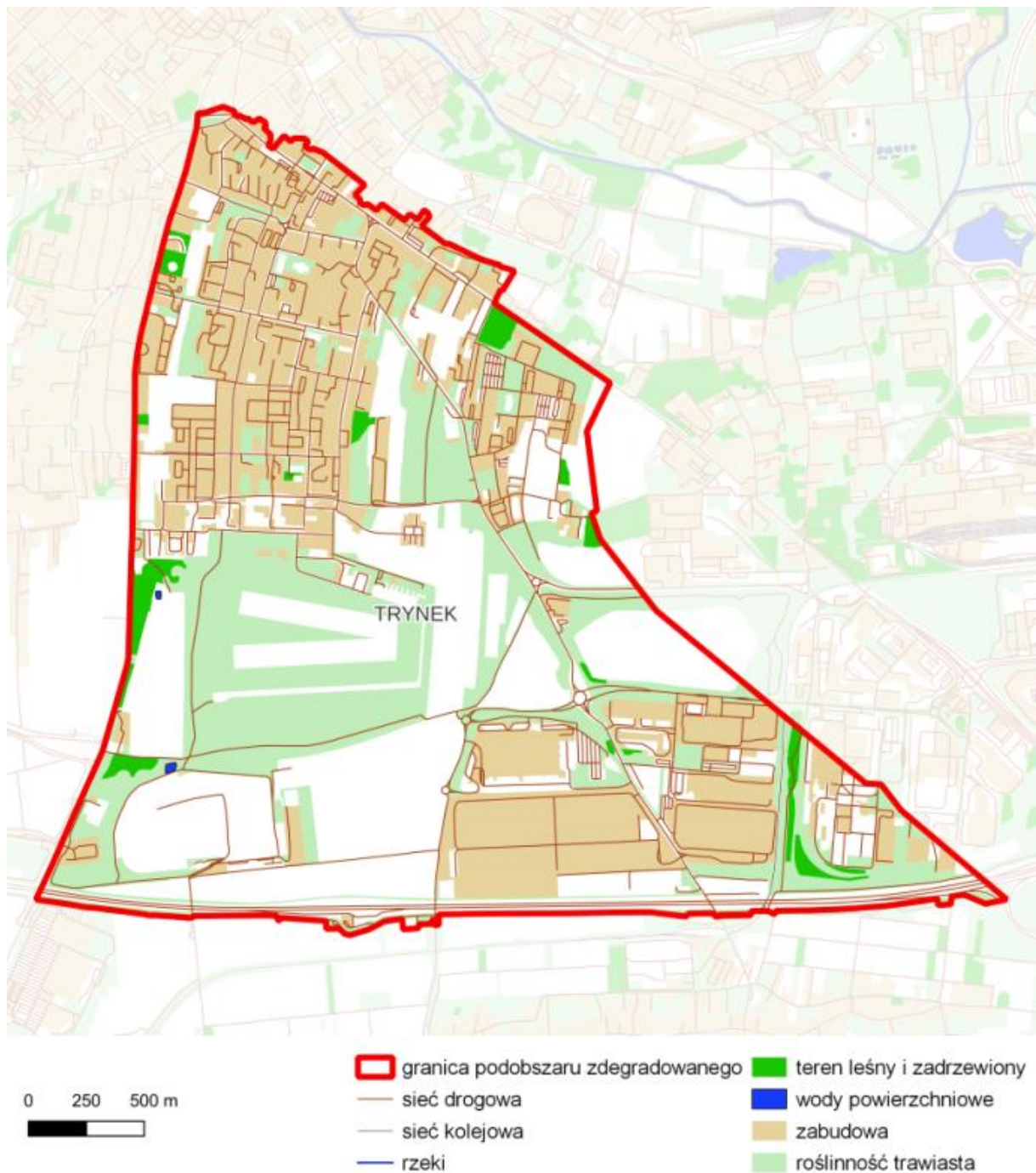
Podobszar **zdegradowany** Trynek

Dzielnica Trynek położona jest w środkowej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Bojków, Ligota Zabrska, Politechnika, Sikornik oraz Śródmieście. Zamieszkiwana jest przez 15 656 osób i zajmuje powierzchnię 763,2 ha.

Tabela 24 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	763,2	5,7%
Liczba mieszkańców w 2022r.	15 656	9,6%

Mapa 11 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Trynek

Trynek należy do największych pod względem liczby mieszkańców analizowanych obszarów (drugie miejsce po Sośnicy). Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców wynosi 2,70 i jest bliska średniej miejskiej (2,60).

Bardzo zbliżone do średnich wartości dla miasta są także inne wskaźniki odnoszące się do sytuacji społecznej:

- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę przypadająca na 100 mieszkańców wynosząca 0,50 jest nieznacznie wyższa od średniej dla miasta (0,48),
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców wynosi 0,60 i jest nieco niższa niż w całym mieście (0,70),
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców wynosi 0,35 będąc nieznacznie wyższą niż w całym mieście (0,33).

Poziom bezpieczeństwa można uznać za niższy niż średnio w mieście; *liczba interwencji policji na 100 mieszkańców po 3 kwartałach 2022 roku* wyniosła 18,57 w podobszarze wobec 15,60 średnio dla całego miasta.

Do najniższych wśród analizowanych obszarów należy liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców (0,11 przy średniej dla miasta 0,19).

Charakter dzielnicy określają zespoły mieszkaniowe: Trynek i Zubrzyckiego oraz lotnisko. Zespoły te zostały uzupełnione nową zabudową usługową poprzez przebudowę istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz rozwój lotniska. Łączna powierzchnia terenów zabudowy mieszkaniowej wynosi 79,6 ha, co stanowi 10,4% ogólnej powierzchni dzielnicy, która jednocześnie charakteryzuje się wysoką gęstością zamieszkania, kształtującą się na poziomie 19 677,4 osób/km² terenów mieszkaniowych. W dzielnicy zlokalizowanych jest 9 budynków komunalnych, z czego 2 to budynki w pogorszonym stanie technicznym.

Tereny, które mogą być wykorzystane pod zabudowę usługowo-produkcyjną i centra logistyczne grupują się wzdłuż ulicy Bojkowskiej, projektowanej południowo-zachodniej obwodnicy miejskiej (odcinek Bojkowska – Rybnicka) oraz wzdłuż autostrady A-4. W zagospodarowaniu tego rejonu miasta, w tym powiązań komunikacyjnych – należy uwzględnić funkcjonowanie istniejącego wysypiska komunalnego przy ul. Rybnickiej. Jednocześnie istotnym deficytem dzielnicy jest brak dostępu do terenów zielonych. W dzielnicy zlokalizowanych jest 7 przedszkoli oraz 4 szkoły podstawowe. Jednocześnie funkcjonuje tu 891 podmiotów gospodarczych, co stanowi 8% wszystkich podmiotów gospodarczych w mieście.

Tabela 25 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	TRYNEK	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	407	9,2%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	79	10,1%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	94	8,2%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	55	10,2%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	2,6		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,5		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,6		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,35		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	2 908,00	11,4%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	18,57		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	17	5,4%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,11		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	6,27		7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	0		11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	5,38		1,40
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,04		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03		0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	19 677,36		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	10,42		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	22,22		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	1,04		2,71

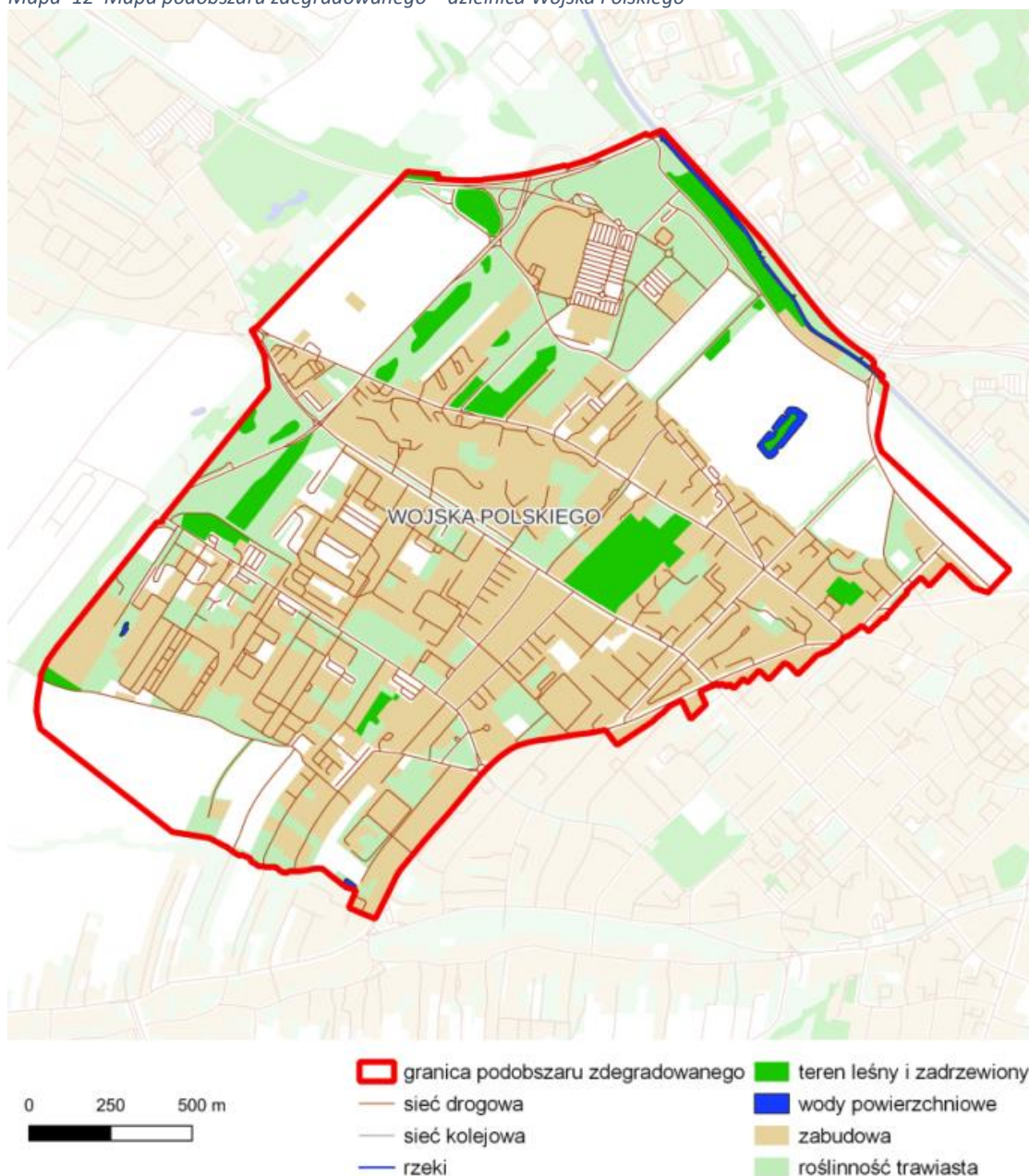
Podobszar zdegradowany Wojska Polskiego

Dzielnica Wojska Polskiego położona jest w centralnej części miasta i sąsiaduje z dzielnicą: Śródmieście, Wójtowa Wieś, Stare Gliwice, Szobiszowice oraz Łabędy. Zamieszkiwana jest ona przez 11 356 osób i zajmuje powierzchnię 383,3 ha.

Tabela 26 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	383,3	2,9%
Liczba mieszkańców w 2022r.	11 356	6,9%

Mapa 12 Mapa podobszaru zdegradowanego – dzielnica Wojska Polskiego

Wśród wskaźników społecznych widoczna jest wyższa wartość wskaźnika *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców*; wynosi ona 0,72 przy 0,70 w całym mieście. Inne wskaźniki społeczne plasują się na poziomie nieco lepszym niż średnia miejska

- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców wynosi 2,46 w podobszarze w stosunku do 2,70 w całym mieście,
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę przypadająca na 100 mieszkańców wynosi 0,43 i jest nieco niższa od średniej dla miasta (0,48),
- liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców wynosi 0,26 co jest wynikiem nieco niższym niż w całym mieście (0,33).

Nieco gorszy w stosunku do całego miasta w mieście jest poziom bezpieczeństwa; *liczba interwencji policji na 100 mieszkańców po 3 kwartałach 2022 roku* wyniosła 15,93 wobec wartości wskaźnika na poziomie 15,60 dla całego miasta.

Wyraźnie słabsza jest aktywność obywatelska wyrażana *liczbą projektów zgłoszonych w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców* (0,10), co było wynikiem prawie dwukrotnie niższym niż w przypadku całego miasta (0,19).

Dzielnica Wojska Polskiego obejmuje tereny o wyraźnym charakterze mieszkalno-usługowym wraz z Cmentarzem Centralnym. W dzielnicy zlokalizowanych jest 13 obiektów komunalnych, z których 2 obiekty cechują się pogorszonym stanem technicznym. Łączna powierzchnia terenów zabudowy mieszkaniowej w dzielnicy wynosi 91,9 ha, co stanowi 23,9% powierzchni ogółem. W obszarze znaczna część budynków podłączona jest do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Obszar charakteryzuje się niskim udziałem terenów zielonych, których udział w powierzchni ogółem wynosi 1,67%. W dzielnicy funkcjonuje 981 podmiotów gospodarczych. Na jej terenie zlokalizowane są 3 szkoły podstawowe oraz 1 przedszkole.

Tabela 27 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	WOJSKA POLSKIEGO	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	279	6,3%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	49	6,3%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	82	7,2%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	30	5,6%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	2,46		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,43		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,72		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,26		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 809,00	7,1%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	15,93		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	11	3,5%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,1		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	8,64		7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	1,69		11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0		1,40
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,01		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03		0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	12 351,31		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	23,99		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	15,38		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	1,52		2,71

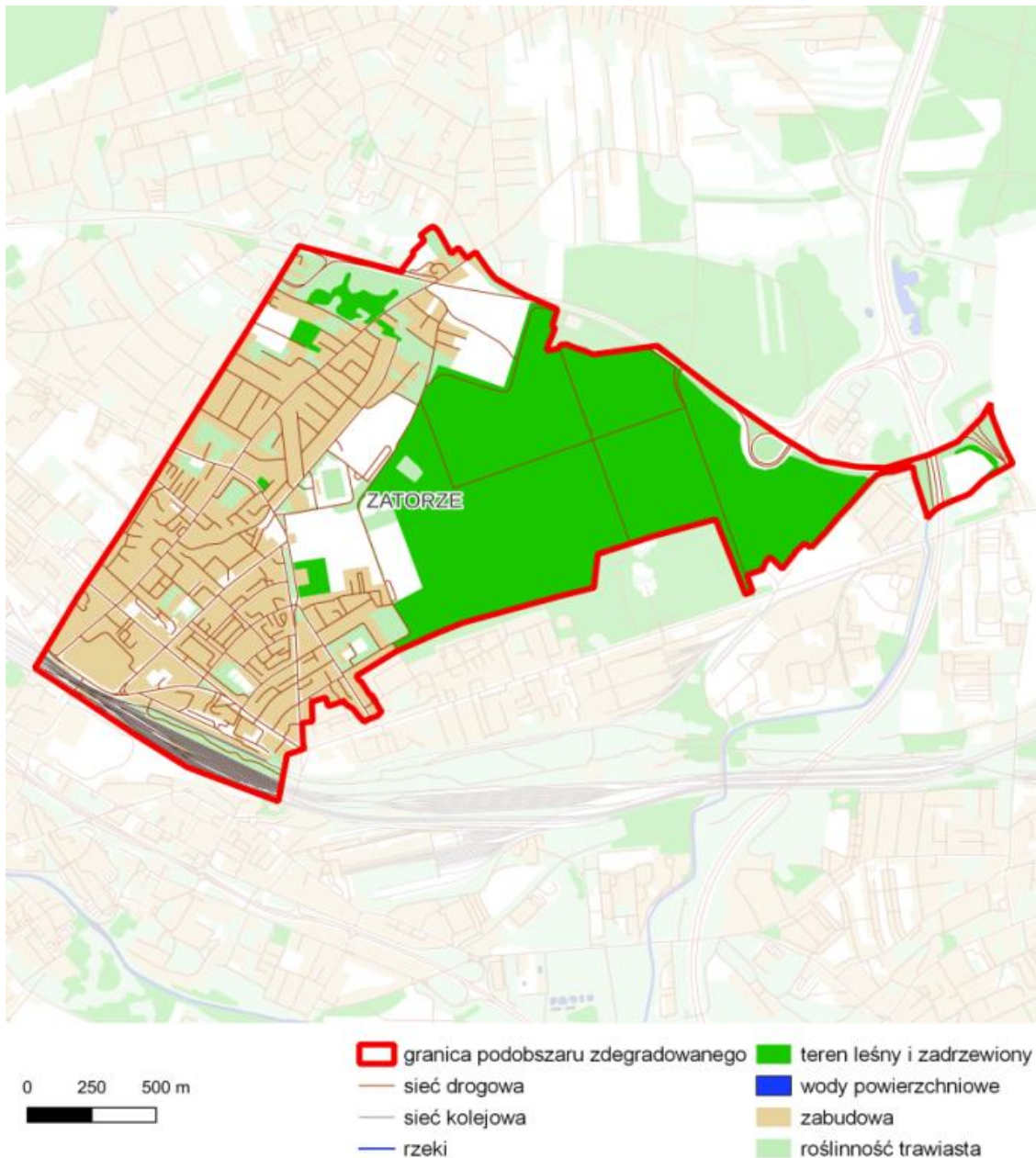
Podobszar zdegradowany Zatorze

Dzielnica Zatorze położona jest w środkowo-wschodniej części miasta i sąsiaduje z dzielnicami: Żerniki, Szobiszowice, Baildona oraz Śródmieście. Zamieszkiwana jest przez 11 935 osób i zajmuje powierzchnię 349,5 ha.

Tabela 28 Podstawowe dane o dzielnicy

		UDZIAŁ DZIELNICY W MIEŚCIE
Powierzchnia w ha	349,5	2,6%
Liczba mieszkańców w 2022r.	11 935	7,3%

Mapa 13 Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Zatorze

Podobszar Zatorze pod względem liczby ludności przyjmuje piątą wartość wśród analizowanych podobszarów. Sytuacja na rynku pracy ilustrowana wskaźnikiem *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców* jest nieco gorsza niż średnio dla miasta (2,83 osób korzystających z takich świadczeń w podobszarze w stosunku do 2,70 w całym mieście). Wysoka jest liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców (0,85 wobec 0,70 w mieście). Nieco poniżej średniej kształtuje się wartość wskaźnika *liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców* (0,44 w podobszarze, 0,48 w mieście).

Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców jest poniżej średniej dla całego miasta (0,31 w podobszarze w stosunku do 0,33 w mieście).

Zbliżona do średniej miejskiej jest liczba interwencji policji na 100 mieszkańców po 3 kwartałach 2022 roku (15,30 w podobszarze oraz 15,60 średnio dla całego miasta).

Aktywność obywatelska mierzona liczbą zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku jest nieco niższa niż średnio w mieście (0,16 w podobszarze przy 0,19 w całym mieście).

Podobszar Zatorze, leżący na północ od podobszaru Baildona, cechuje znaczny udział terenów zielonych, który wynosi 36% powierzchni ogólnej. Wysoki wskaźnik ludności na 1 km² terenów mieszkaniowych – wynoszący 14 210,1 - przyczynia się do wyzwań o charakterze funkcjonalnym.

W dzielnicy tylko nieznaczna część budynków podłączona jest do miejskiej sieci ciepłowniczej. Na terenie dzielnicy działają 783 podmioty gospodarcze, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje wskaźnik 6,56; świadczy to o relatywnie niskim poziomie aktywności gospodarczej. W dzielnicy funkcjonują 3 szkoły podstawowe. Problemem obszaru jest natomiast niska dostępność do placówek przedszkolnych. W dzielnicy funkcjonuje zaledwie jedna tego typu placówka.

Tabela 29 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników

	ZATORZE	UDZIAŁ W MIEŚCIE	CAŁE MIASTO
Obszar społeczny			
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	338	7,6%	4 420
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	52	6,7%	781
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	101	8,8%	1 145
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	37	6,9%	540
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	2,83		2,7
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,44		0,48
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,85		0,7
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,31		0,33
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	1 826,00	7,1%	25 547
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	15,3		15,6
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	19	6,1%	314
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,16		0,19
Obszar gospodarczy			
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	6,56		7,49
Obszar środowiska			
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	36,74		11,56
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0		1,40
Obszar przestrzenno-funkcjonalny			
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,01		0,03
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,03		0,03
c) Ludność na 1 km ² terenów mieszkaniowych	14 210,11		9 040,02
Obszar techniczny			
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	24,03		13,53
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	5,88		0,2
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	2,26		2,71

Diagnoza i charakterystyka obszaru rewitalizacji

W oparciu o analizę obszarów zdegradowanych przeprowadzoną z wykorzystaniem zobiektywizowanych i mierzalnych wskaźników oraz po uwzględnieniu badań ankietowych i wyników dyskusji na warsztatach diagnostycznych w przestrzeni obszaru zdegradowanego, obejmującego wcześniej scharakteryzowane dzielnice – podobszary zdegradowane – wyznaczono obszar rewitalizacji (OR) obejmujący podobszary rewitalizacji:

1. Baidona
2. Łabędy
3. Sikornik
4. Sośnica
5. Szobiszowice
6. Śródmieście
7. Zatorze

Tabela 30 Kluczowe wskaźniki podobszarów rewitalizacji na tle miasta.

	ŁABĘDY	ZATORZE	ŚRÓDMIEŚCIE	BAILDONA	SIKORNIK	SZOBISZOWICE	SOŚNICA	ŁĄCZNIE OR	CAŁE MIASTO	UDZIAŁ W % W MIEŚCIE
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	86	290	600	223	270	322	112	1903	4420	43,05%
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	18	52	101	40	95	64	27	397	781	50,83%
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	25	103	177	85	79	121	32	622	1145	54,32%
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	4	20	79	35	27	73	9	247	540	45,74%
Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	491	1209	4113	882	560	1139	449	8843	25547	34,61%
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	4,46	3,5	4,26	5,35	5,61	5,62	2,65	4,40	2,699	
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,93	0,63	0,72	0,96	1,97	1,12	0,64	0,91	0,477	
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	1,30	1,24	1,26	2,04	1,64	2,11	1,07	1,44	0,699	
Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,21	0,24	0,56	0,84	0,56	1,27	0,21	0,57	0,330	

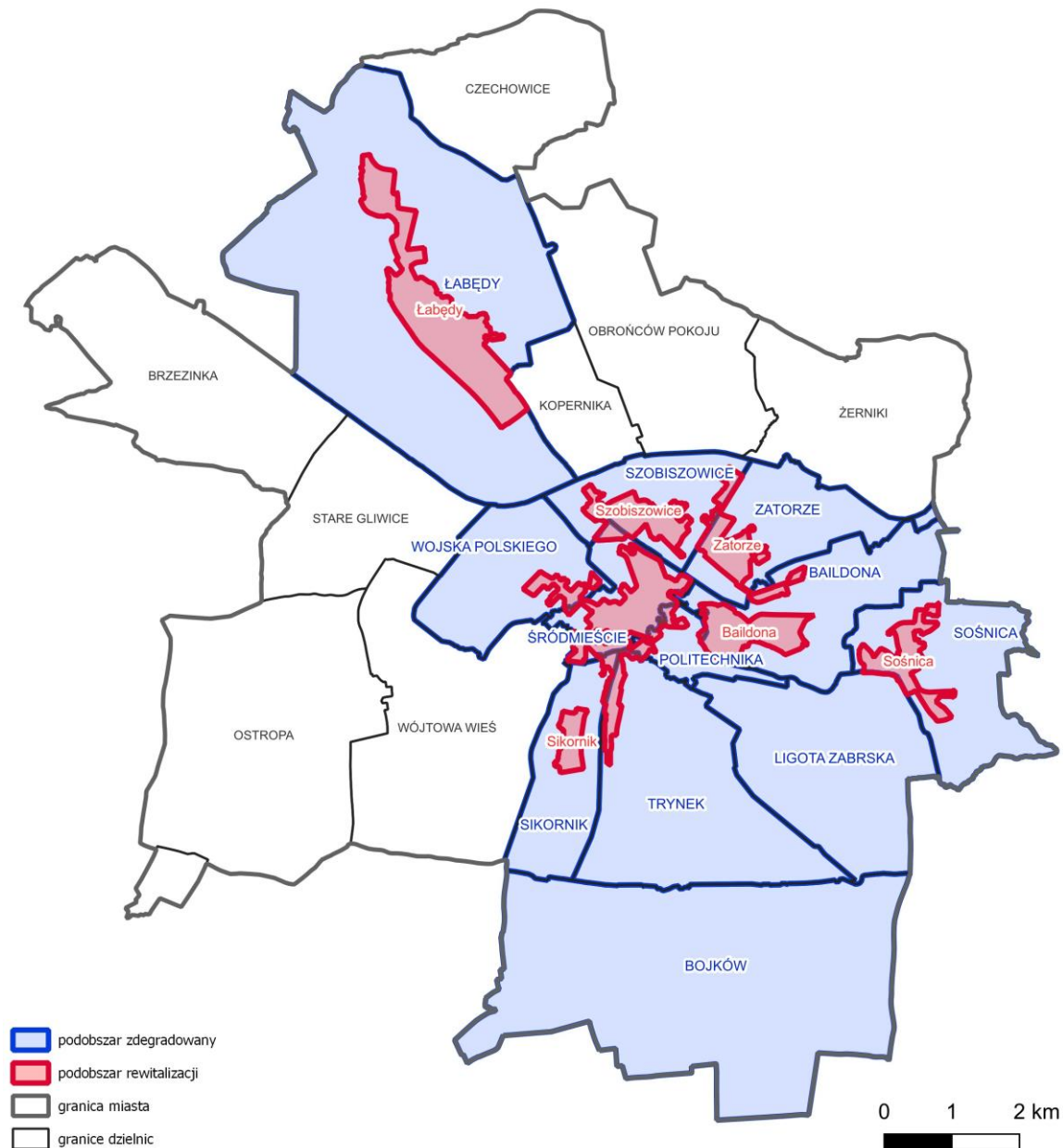
Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	25,48	14,59	29,22	21,16	11,63	19,89	10,61	20,46	15,60	
Liczba działalności gospodarczych	117	515	2189	233	256	322	143	3775	12266	30,78%
Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	6,07	6,21	15,55	5,59	5,32	5,62	3,38	8,73	7,48	
liczba budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	2	2	8	16	0	3	7	38	68	55,88%
Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	5,51	0	7,96	0,48	0	1,30	0	3,89	11,56	
Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	1,40	
Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,05	0,01	0,03	0,07	0,04	0,02	0,05	0,03	0,03	
Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0	0,04	0,04	0,07	0,04	0,03	0	0,03	0,03	
Ludność na 1 km2 terenów mieszkaniowych	6392	19526	19087	21661	25280	16923	19089	17966	9040	
Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	12,31	55,07	38,09	21,96	65,45	43,76	31,75	30,87	13,53	
liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	8,45	2,23	4,62	3,33	0	2,62	1,84	3,16	2,71	

Obszar rewitalizacji (OR) obejmuje łącznie 5,8% powierzchni miasta oraz jest zamieszkiwany przez 43 231 mieszkańców, co stanowi 26,41% ogólnej liczby mieszkańców.

Tabela 31 Podstawowe dane charakteryzujące obszar rewitalizacji i podobszary.

	POWIERZCHNIA W HA	UDZIAŁ W POWIERZCH NI OGÓŁEM MIASTA	UDZIAŁ W POWIERZCHNI OR	LICZBA LUDNOŚCI	UDZIAŁ W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW MIASTA	UDZIAŁ W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW OR
Baldona	87,6	0,7%	11,2%	4168	2,5%	9,64%
Łabędy	244,9	1,8%	31,4%	1927	1,2%	4,46%
Sikornik	29,1	0,2%	3,7%	4814	2,9%	11,14%
Sońnica	69,8	0,5%	9,0%	4231	2,6%	9,79%
Szobiszowice	77,3	0,6%	9,9%	5726	3,5%	13,25%
Śródmieście	193,6	1,4%	24,8%	14078	8,6%	32,56%
Zatorze	77,1	0,6%	9,9%	8287	5,1%	19,17%
OR łącznie	779,3	5,8%	100%	43231	26,4%	100,00%

Mapa 14 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się występowaniem koncentracji problemów społecznych, o czym świadczy wysoka liczba:

- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową,
- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę,
- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność,
- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo,

- interwencji policji.

Jednocześnie obszar ten charakteryzuje się wyższymi niż wskaźniki dla całego miasta w zakresie wskaźników relatywnych:

- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców,
- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców,
- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców,
- osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców,
- interwencji policji.

Obszar rewitalizacji jako całość charakteryzuje się bardziej korzystną niż przeciętnie w mieście sytuacją w zakresie liczby podmiotów gospodarczych oraz liczby tych podmiotów na 100 mieszkańców.

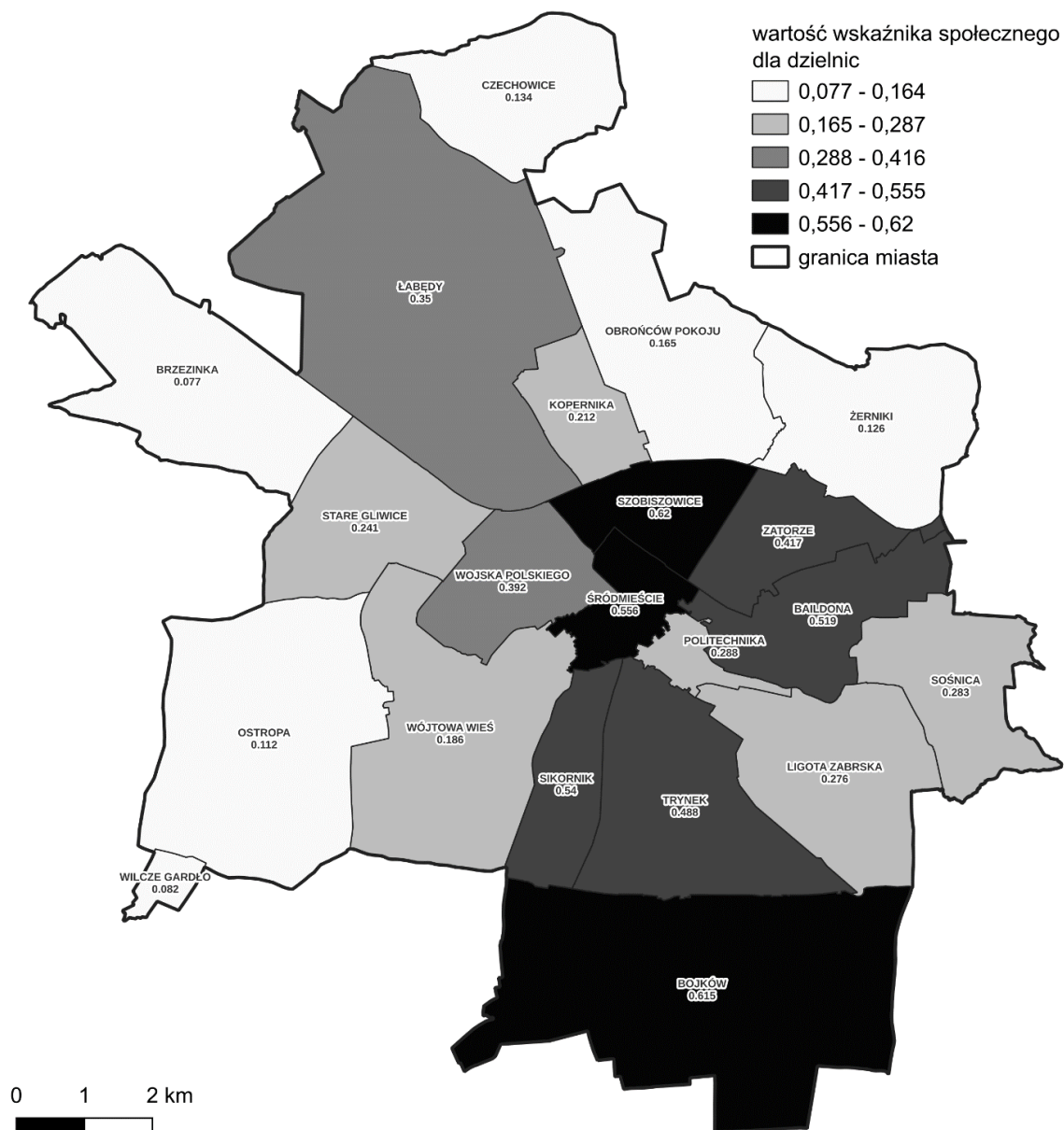
Biorąc pod uwagę, że zarysowane podobszary rewitalizacji leżą w granicach podobszarów zdegradowanych, należy przyjąć, że w zakresie rewitalizacji tych terenów stoją również wyzwania w sferze pobudzania gospodarki i przedsiębiorczości, poprawy sfery przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej.

Załącznik 1 Rozmieszczenie przestrzenne problemów w mieście według wymiarów rewitalizacji

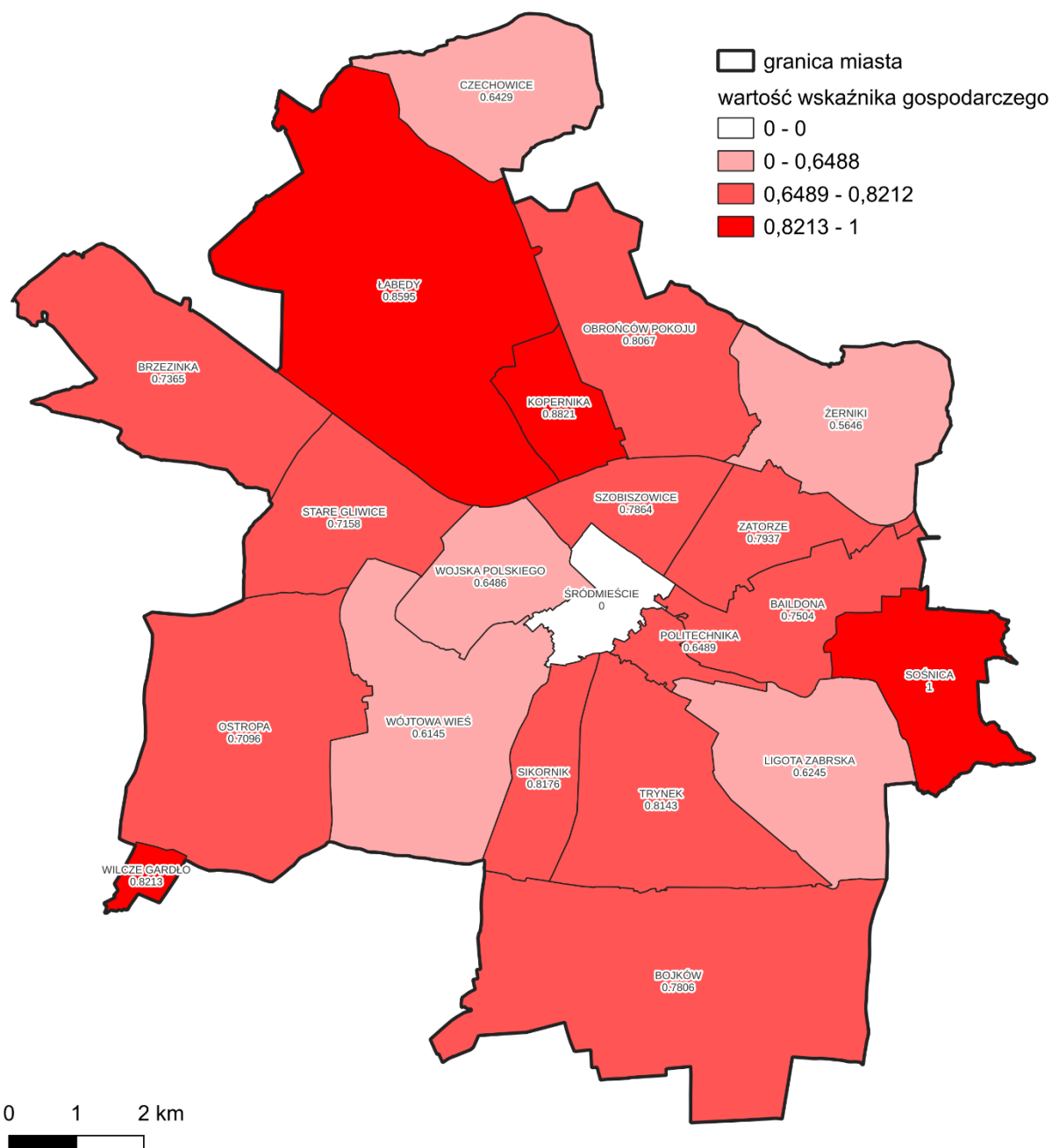
Poniżej przedstawiono wartości wskaźników syntetycznych w poszczególnych sferach procesu rewitalizacji obliczone zgodnie z opisem zawartym w rozdziale pt. *Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*.

Mapa 15 Rozmieszczenie przestrzenne problemów społecznych wg dzielnic

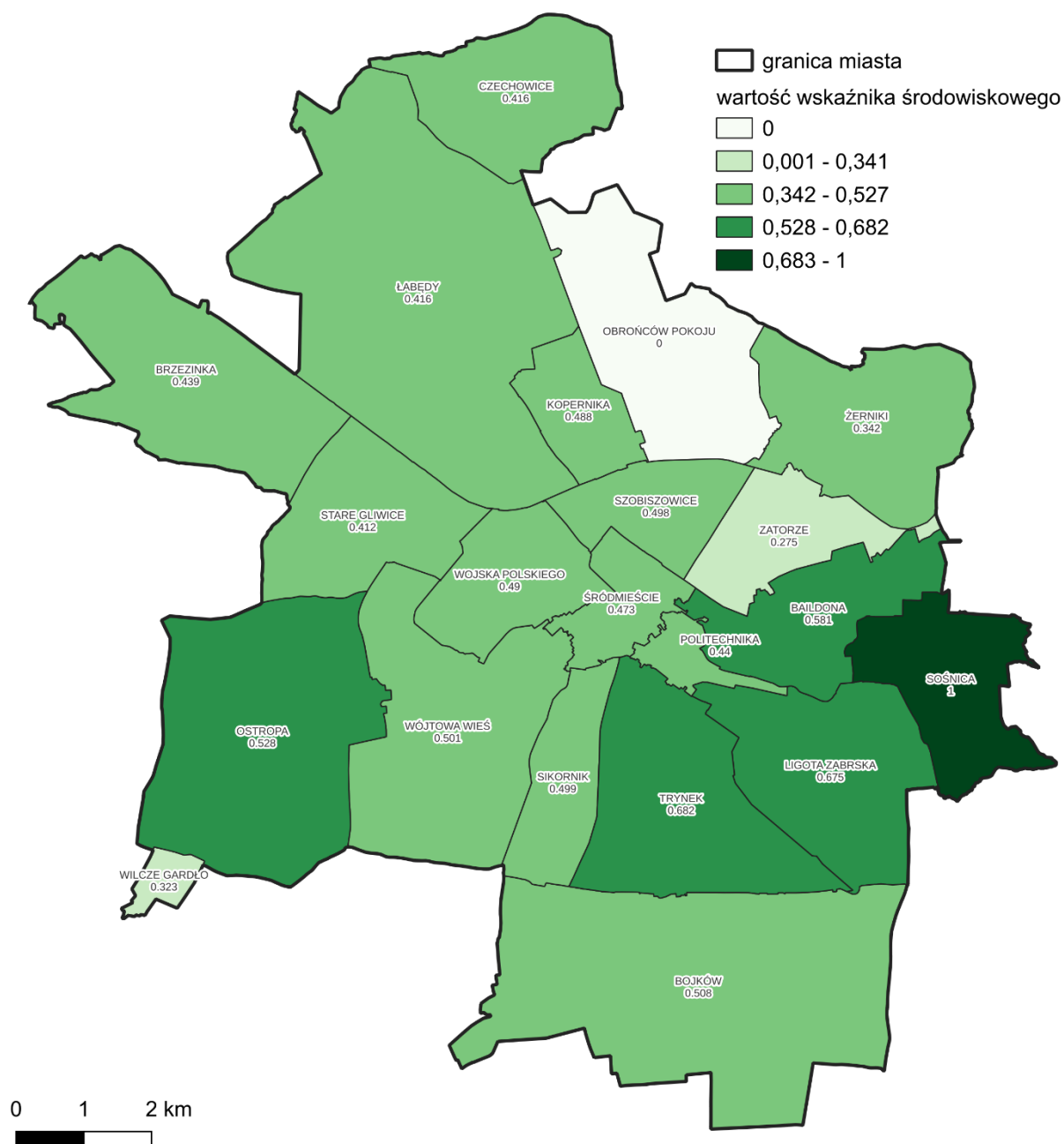
obszar problemów społecznych - wartość wskaźnika

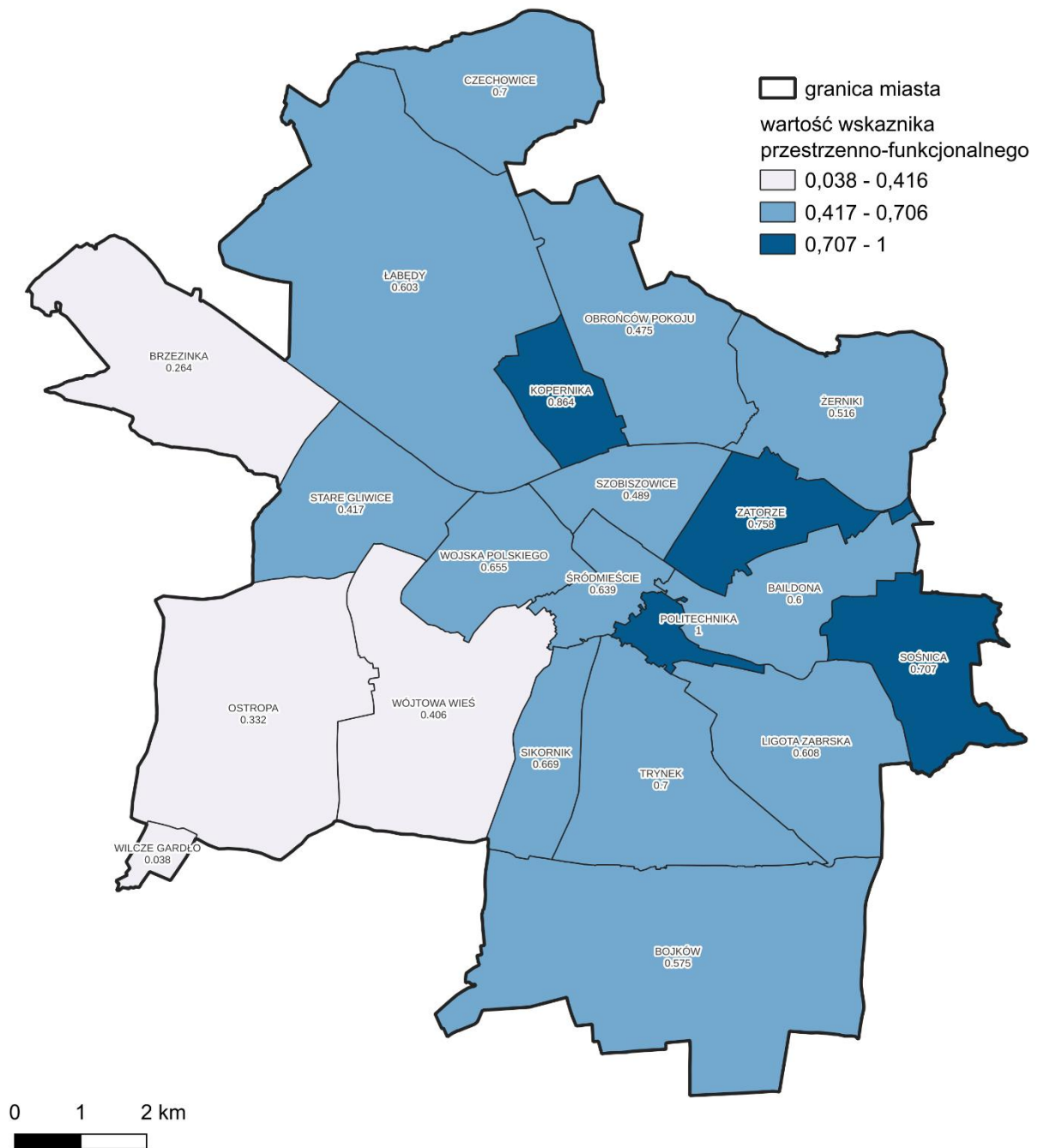
obszar problemów gospodarczych - wartość wskaźnika

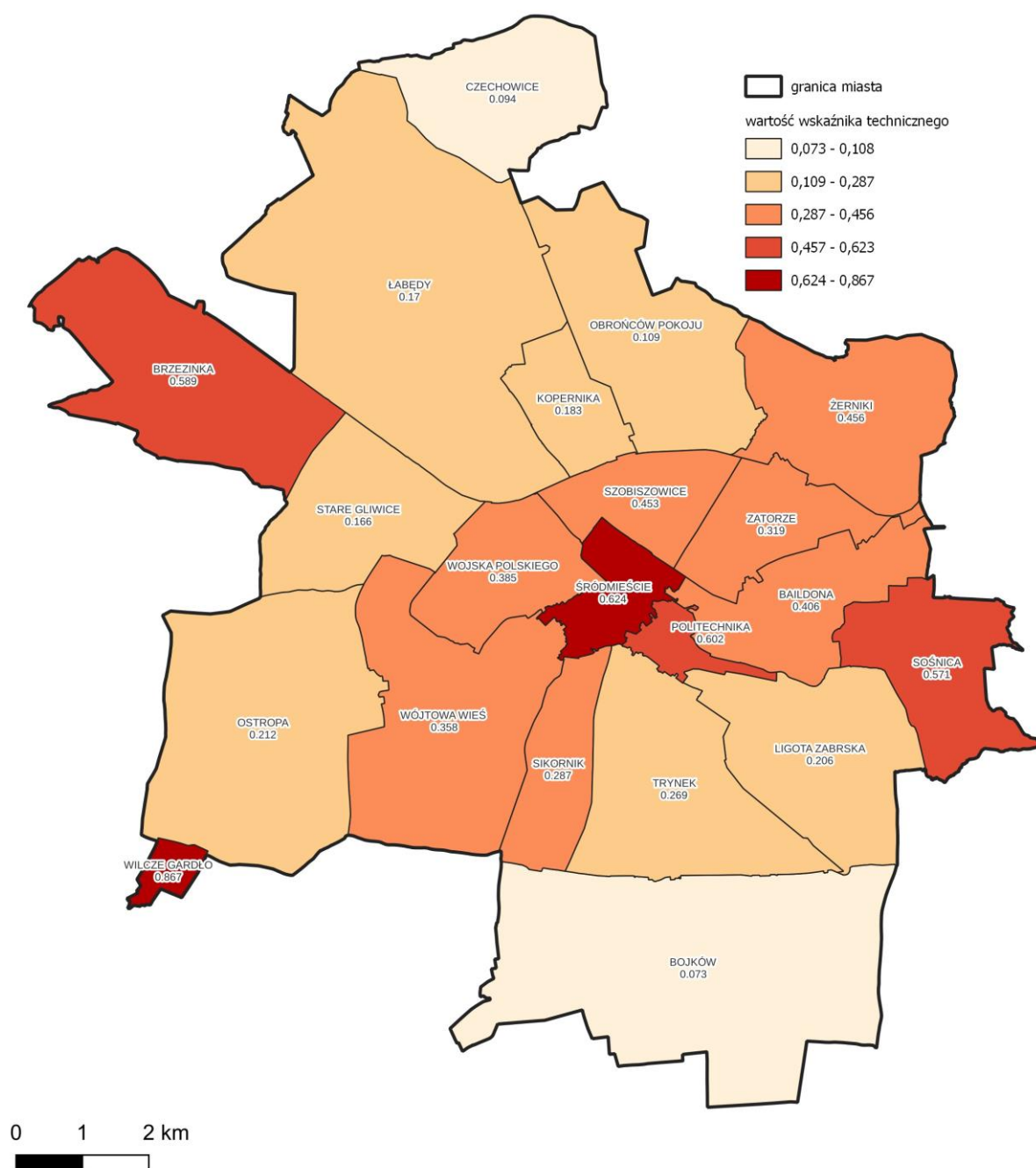
obszar problemów środowiskowych - wartość wskaźnika

obszar problemów przestrzenno-funkcjonalnych - wartość wskaźnika

obszar problemów technicznych - wartość wskaźnika

Załącznik 2 Wartości wskaźników analizowanych w procesie obiektywnego wyznaczania obszaru zdegradowanego według wymiarów rewitalizacji

Poniżej przedstawiono wartości wskaźników po unitaryzacji w poszczególnych sferach procesu rewitalizacji obliczone zgodnie z opisem zawartym w rozdziale pt. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tabela 32 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – po unitaryzacji - wskaźniki społeczne

	BAILDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE
a) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	0,749465	0,389722	0,094218	0,689507	0,27409	0,929336	0,582441	1	0,87152	0,852248	0,578158	0,704497
b) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	0,436508	0,380952	0,039683	0,444444	0,119048	1	0,404762	0,626984	0,47619	0,626984	0,388889	0,412698
c) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	0,802632	0,401316	0,052632	0,480263	0,125	0,782895	0,480263	1	0,671053	0,611842	0,532895	0,657895
d) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	0,410526	0,831579	0,021053	0,231579	0,242105	0,536842	0,178947	1	0,515789	0,578947	0,315789	0,389474
e) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową na 100 mieszkańców	0,587854	1	0,314819	0,265877	0,480956	0,509853	0,150061	0,571883	0,415011	0,31946	0,293547	0,361628
f) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców	0,391578	1	0,152177	0,244314	0,239429	0,650358	0,189505	0,415046	0,282558	0,316215	0,2704	0,273034
g) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców	0,658716	1	0,164958	0,2051	0,202143	0,448409	0,165819	0,599734	0,338194	0,248924	0,311486	0,375328

	BALDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE
h) Liczba osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców	0,168707	1	0,036985	0,058317	0,223063	0,159943	0,038381	0,303254	0,140206	0,133762	0,100588	0,11804
i) Interwencje policji w 3 kwartałach 2022 roku	0,360342	0,063112	0,219954	0,381171	0,138513	0,29473	0,368257	0,419913	1	0,596542	0,367632	0,371173
j) Interwencje policji 3 kwartałach 2022 roku na 100 mieszkańców	0,327004	0,152661	1	0,183219	0,284616	0,162396	0,136645	0,26866	0,655818	0,295039	0,241546	0,228794
k) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim w 2022 roku	0,709677	0,774194	0,903226	0,387097	0,806452	0,290323	0	0,483871	0,419355	0,548387	0,741935	0,483871
l) Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim na 100 mieszkańców w 2022 roku	0,929524	0,579328	0,652618	0,899474	0,76362	0,805275	0,812976	0,888531	0,891169	0,979073	1	0,888698

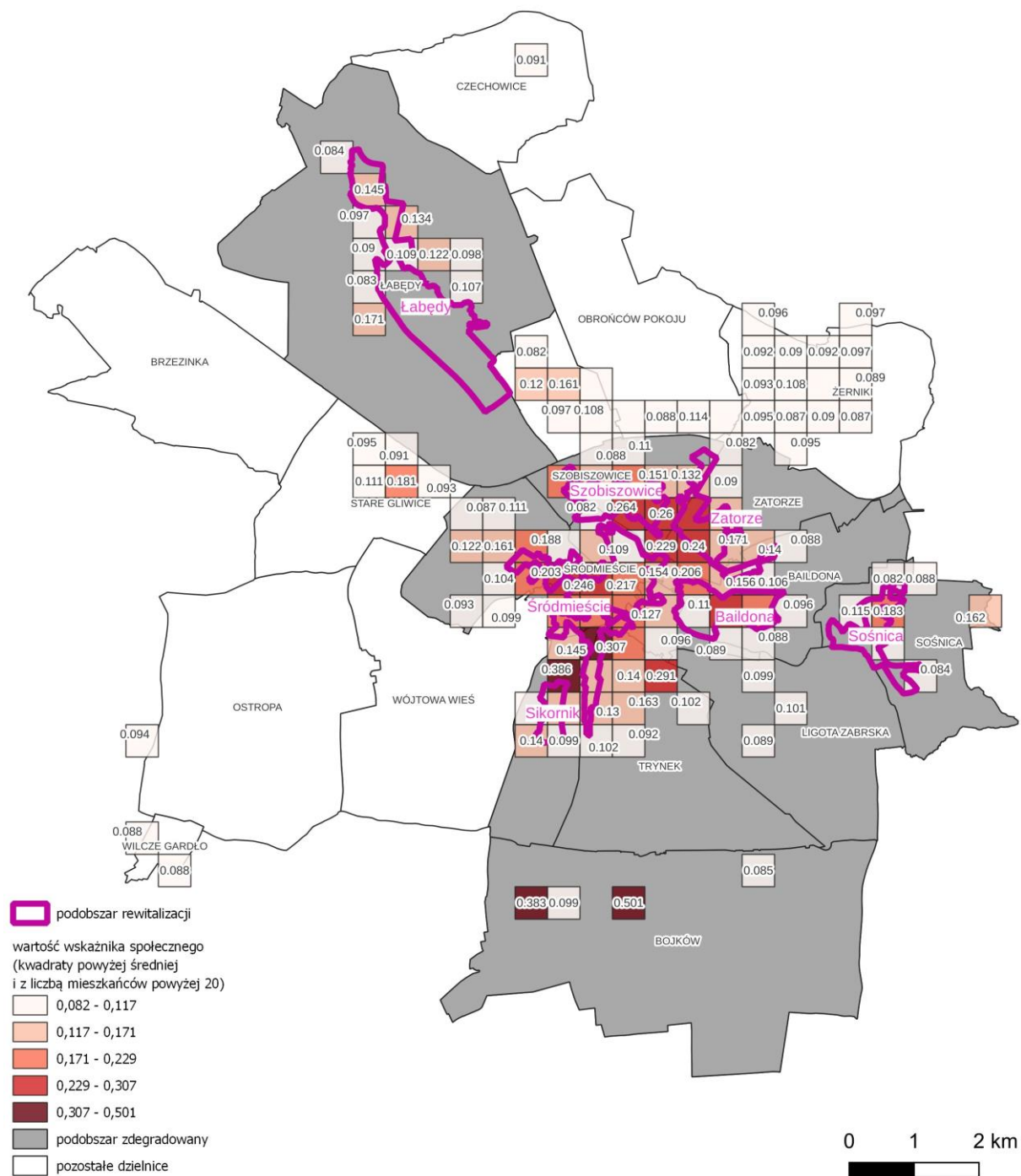
Tabela 33 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – po unitaryzacji – inne wskaźniki zjawisk wpływających na wyznaczenie obszaru rewitalizacji

	BALDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁĄBĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE
Obszar gospodarczy												
a) Liczba działalności gospodarczych na 100 mieszkańców	0,750436	0,780558	0,624452	0,859472	0,648898	0,817561	1	0,7864	0	0,814254	0,648629	0,793691
Obszar środowiska												
a) Udział powierzchni zielonych w powierzchni ogółem	0,937786	0,998997	0,998999	0,819962	0,87953	0,997338	1	0,995955	0,946588	1	0,979319	0,550078
b) Udział terenów zdegradowanych przemysłowych w powierzchni ogółem	0,22365	0,017315	0,351143	0,011981	0	0	1	0	0	0,363971	0	0
Obszar przestrzenno-funkcyjny												
a) Liczba przedszkoli na 100 mieszkańców	0,49875	1	1	0,692843	1	0,727452	0,60759	0,445171	0,419779	0,506834	0,902871	0,907583
b) Liczba szkół podstawowych na 100 mieszkańców	0,624063	0,633311	0,464303	0,769632	1	0,636603	0,803795	0,537643	0,668445	0,718191	0,708612	0,722748

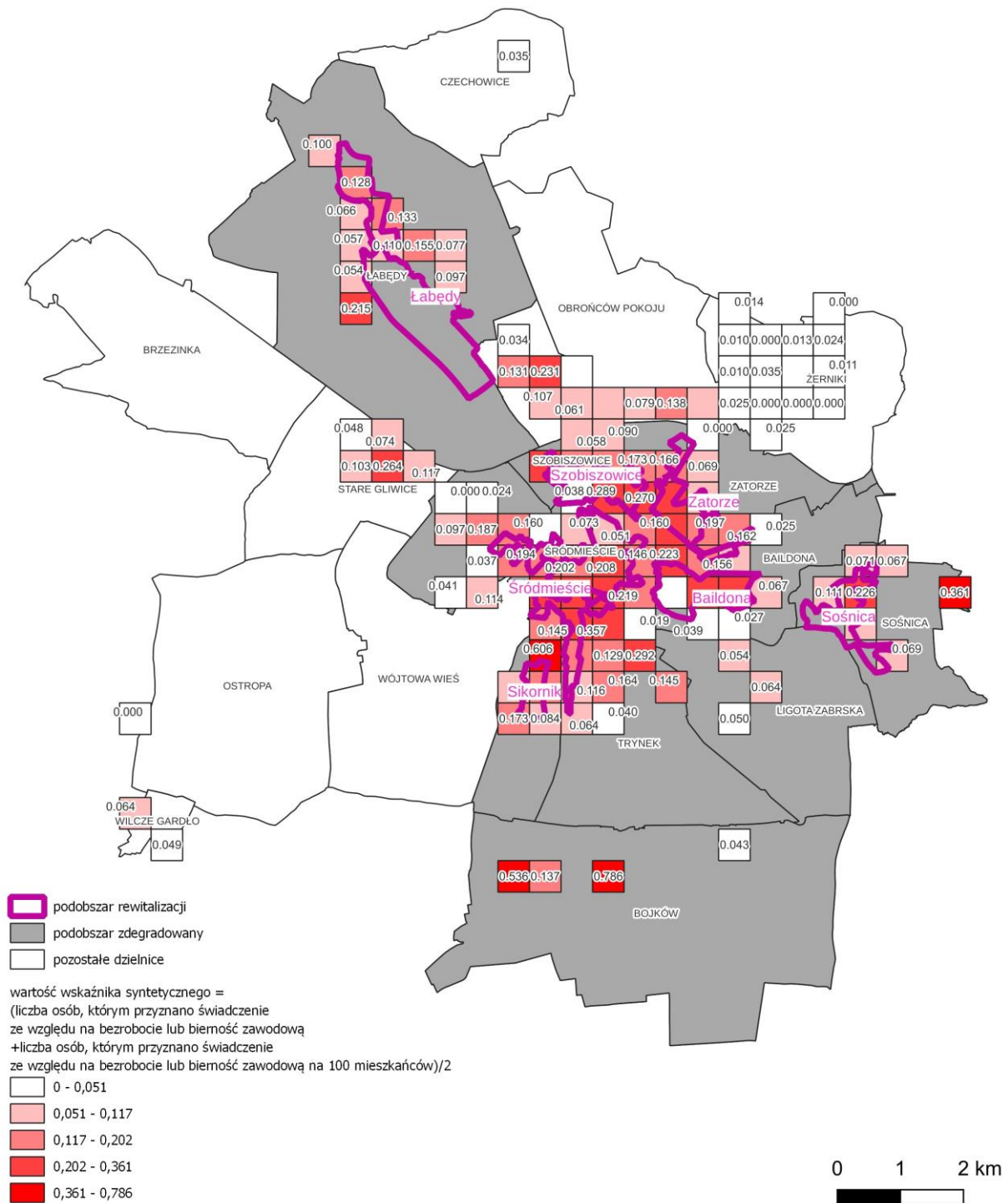
	BAILDONA	BOJKÓW	LIGOTA ZABRSKA	ŁABĘDY	POLITECHNIKA	SIKORNIK	SOŚNICA	SZOBISZOWICE	ŚRÓDMIEŚCIE	TRYNEK	WOJSKA POLSKIEGO	ZATORZE
c) Ludność na 1 km2 terenów mieszkaniowych	0,690226	0,011761	0,319321	0,303425	1	0,640114	0,708769	0,484683	0,860458	0,903161	0,530301	0,624905
Obszar techniczny												
a) Udział powierzchni zabudowy mieszkaniowej w powierzchni ogółem	0,253941	0,145374	0	0,178288	0,410139	0,700746	0,556061	0,928577	0,885229	0,205257	0,617331	0,618734
b) Udział budynków komunalnych w pogorszonym stanie technicznym	0,653846	0	0,47619	0,142857	1	0	0,818182	0,129032	0,545455	0,444444	0,307692	0,117647
c) Liczba obiektów zabytkowych chronionych w MPZP na 100 mieszkańców	0,216166	0,076189	0,079748	0,208316	0,187281	0,034538	0,108739	0,151383	0,261037	0,04796	0,077328	0,12257

Załącznik 3 Mapy z siatką danych dla głównych wskaźników społecznych

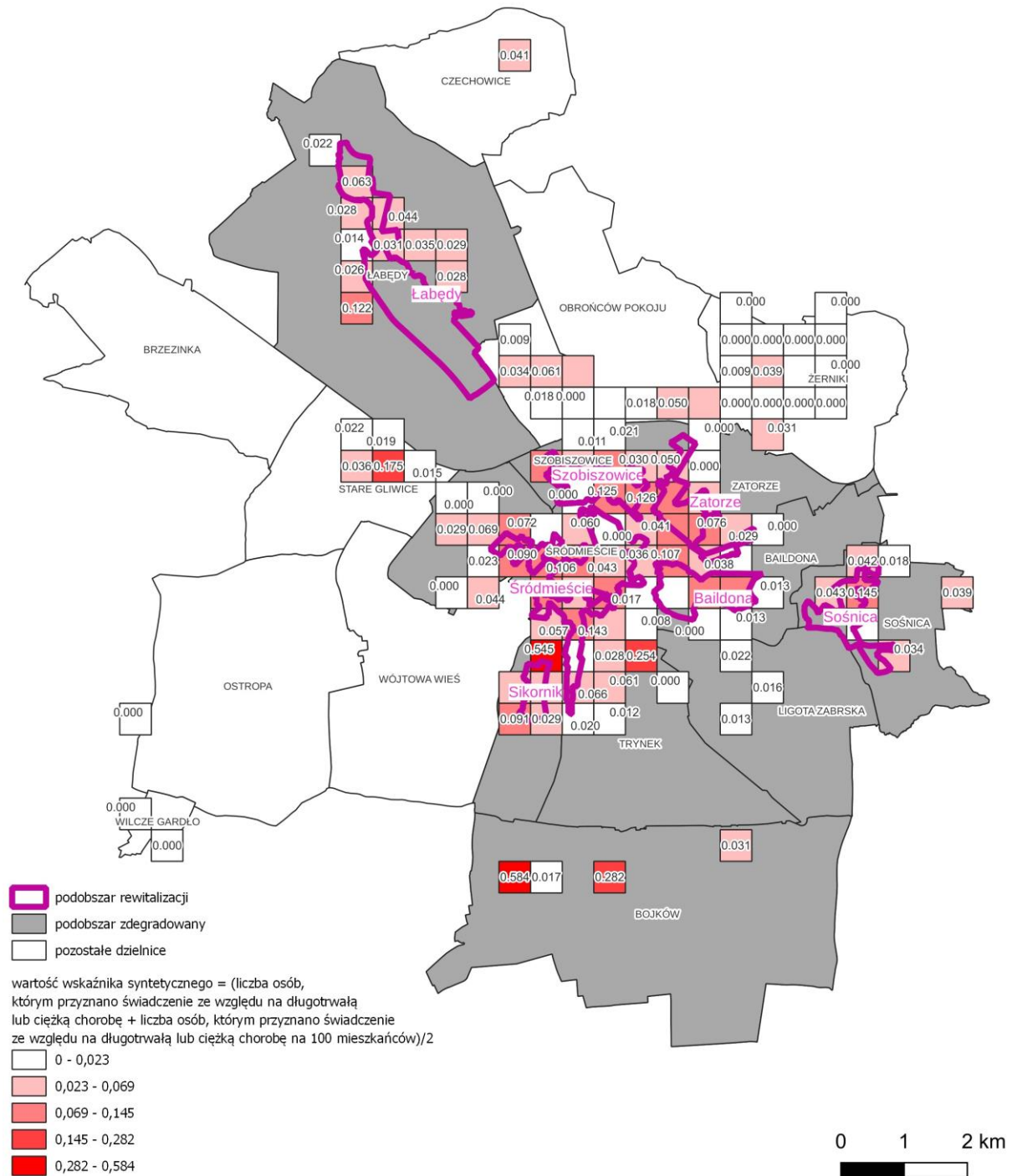
Mapa 20 Syntetyczny wskaźnik społeczny

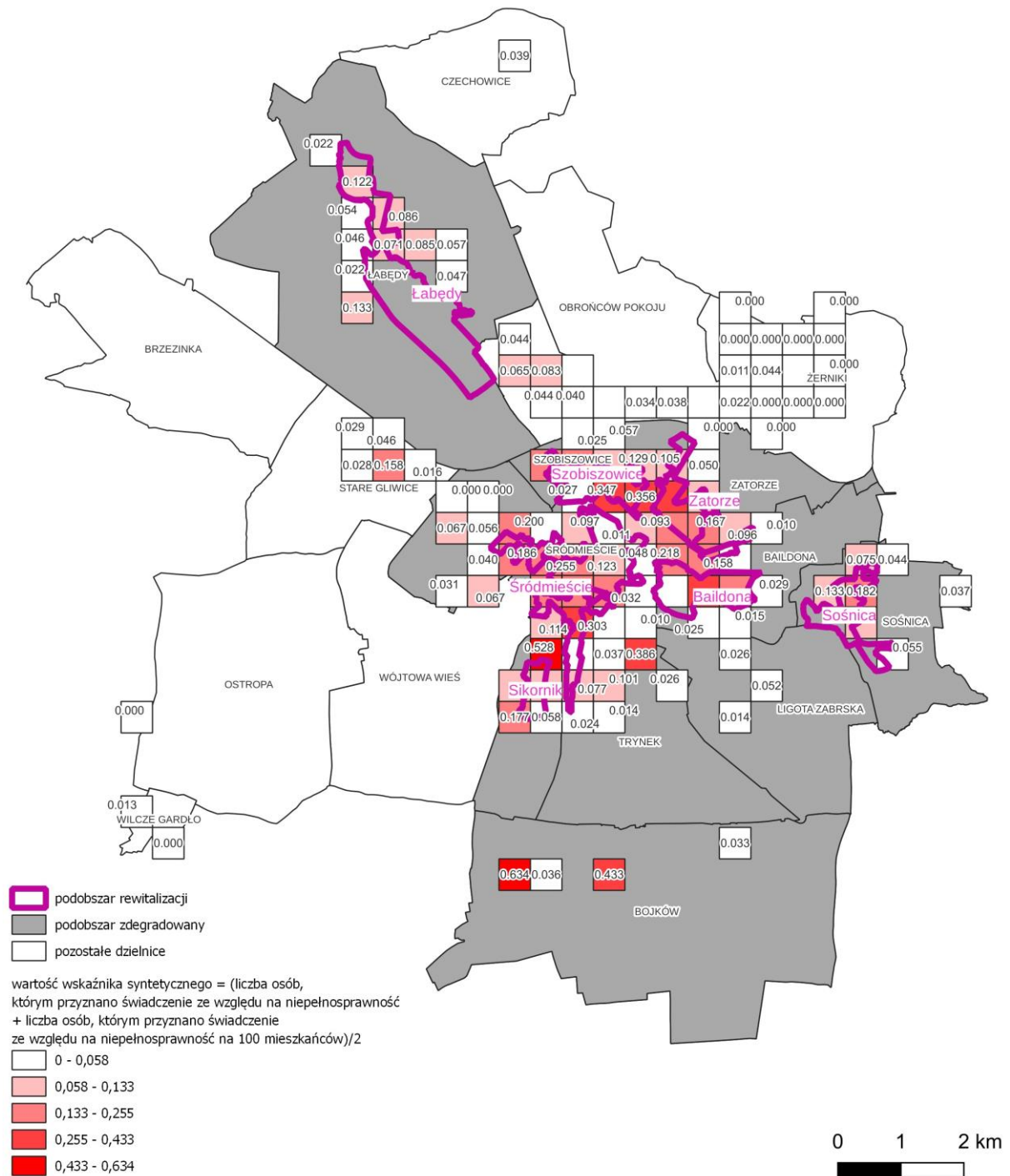
Mapa 21 Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową

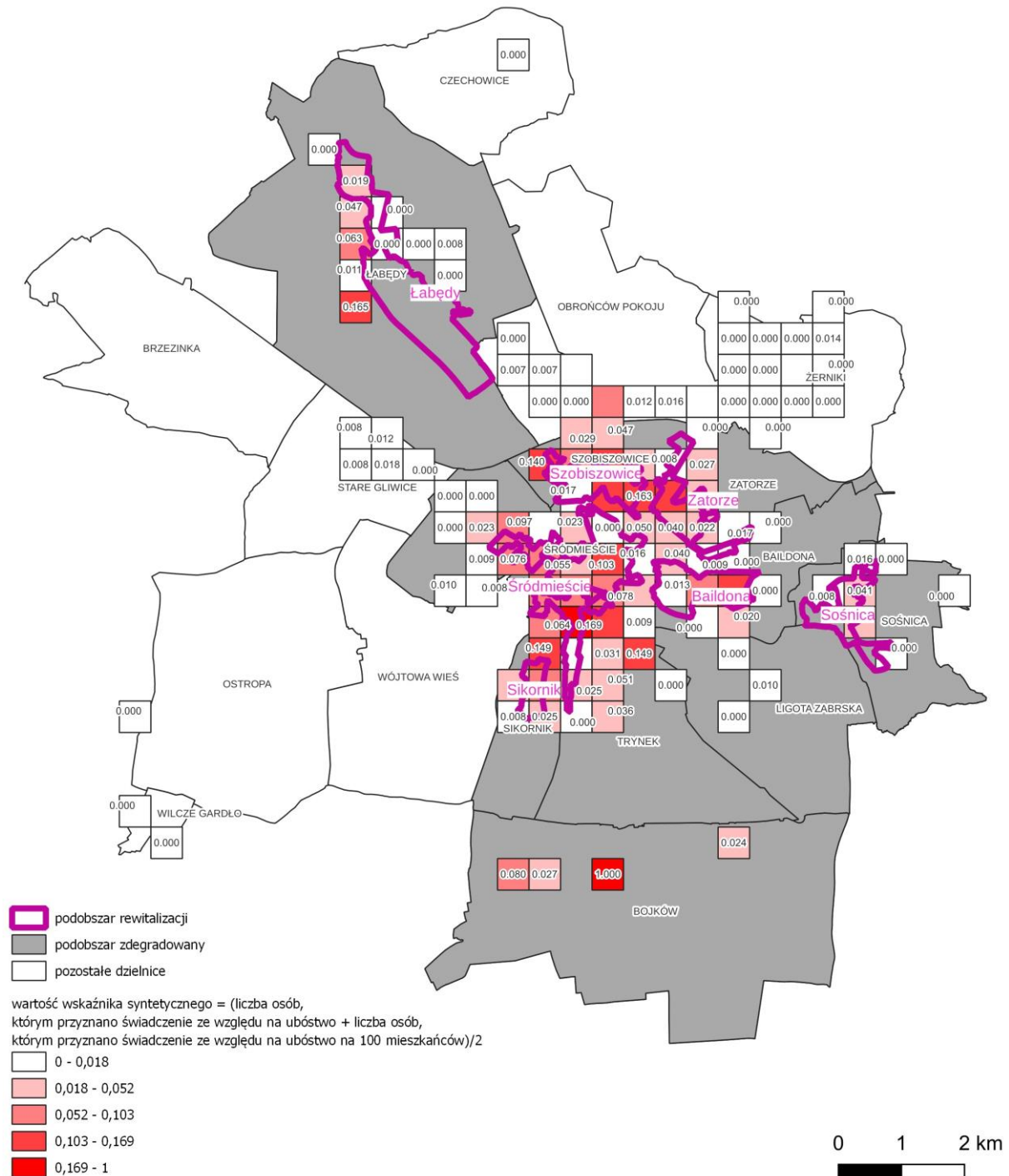
Mapa 22 Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę

Mapa 23 Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność

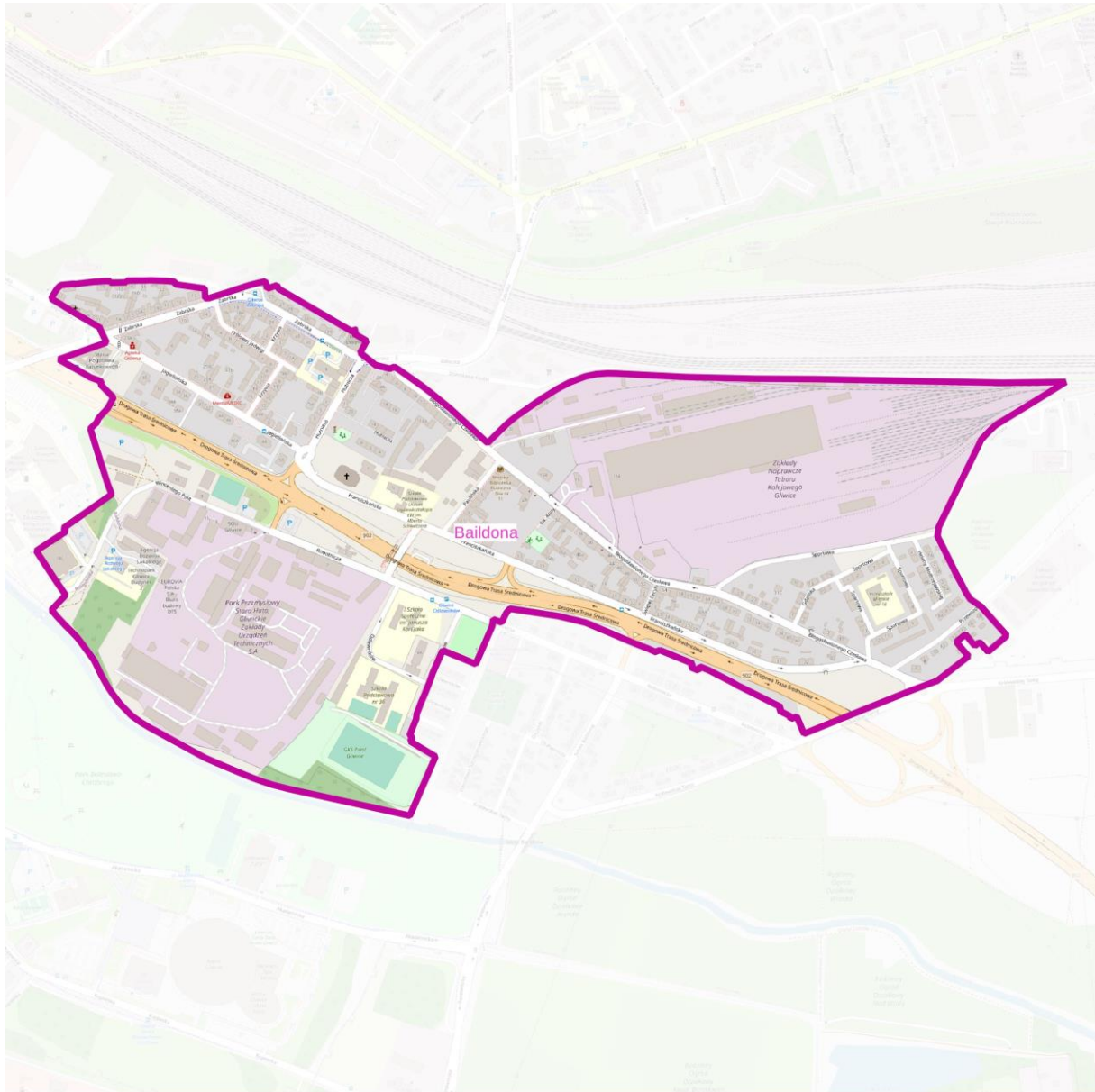

Mapa 24 Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo

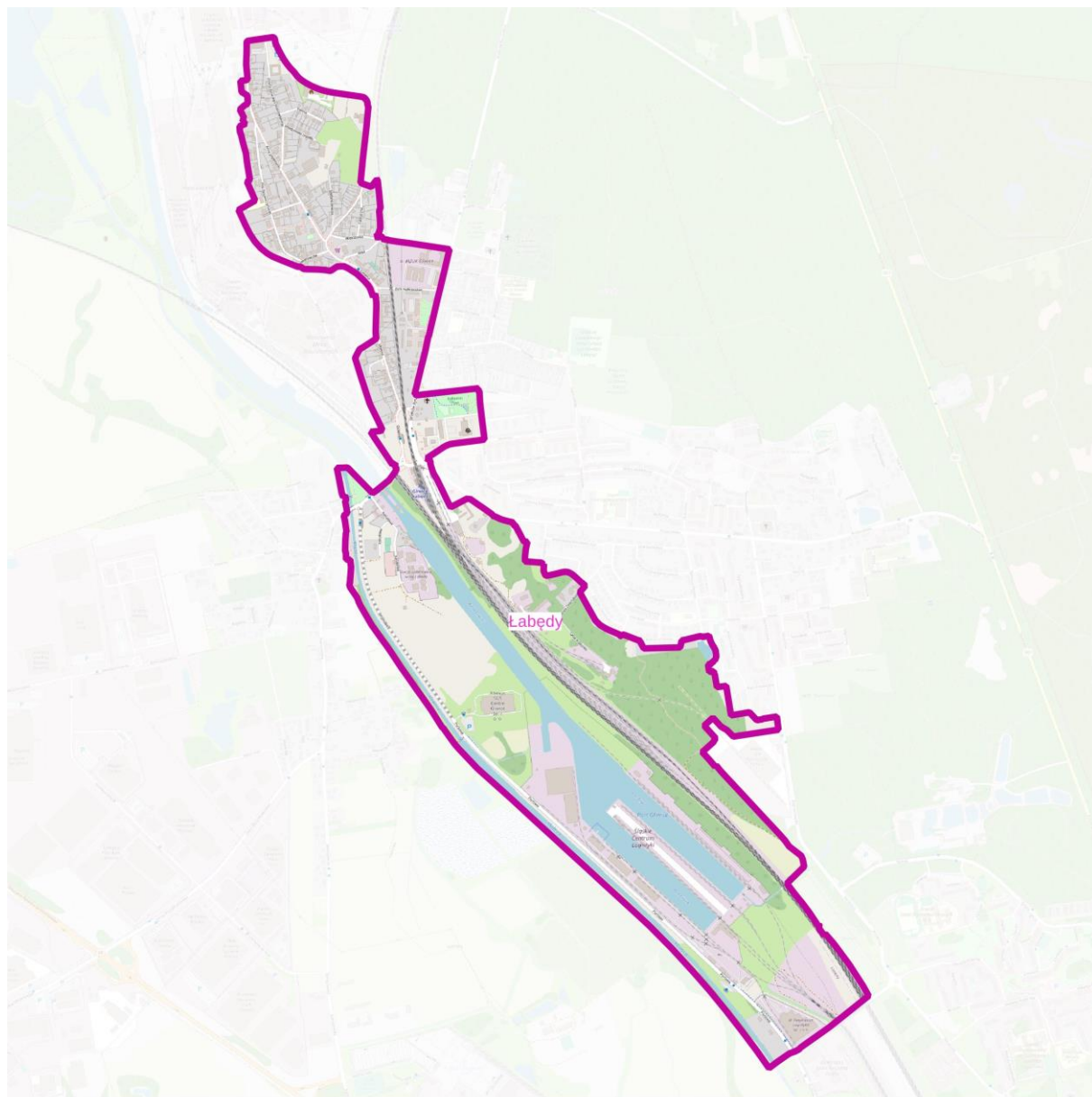
Załącznik 4 Podobszary rewitalizacji

Mapa 25 Podobszar rewitalizacji Baidona

Podkład © autorzy OpenStreetMap

Mapa 26 Podobszar rewitalizacji Łabędy

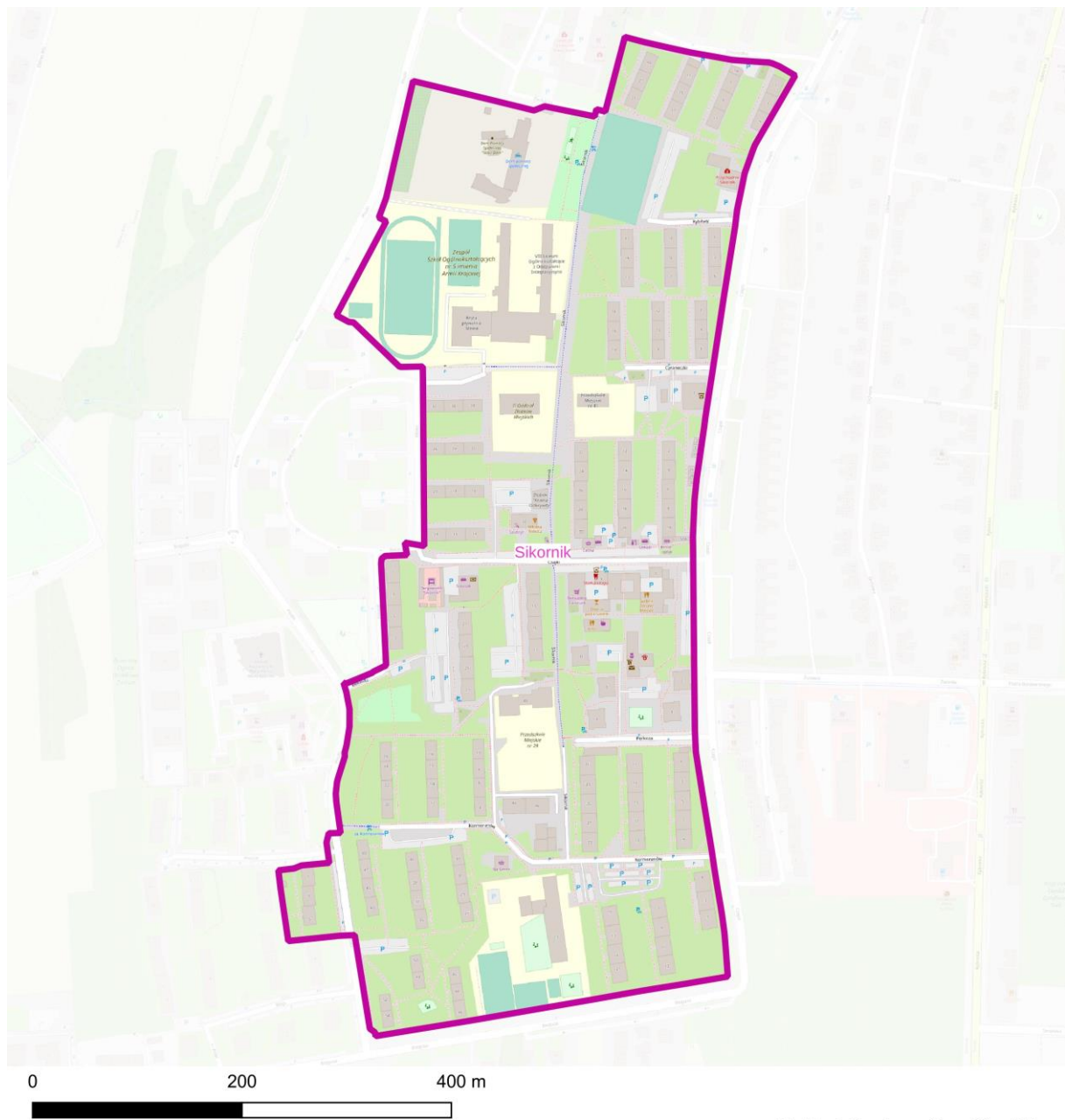

0 200 400 m

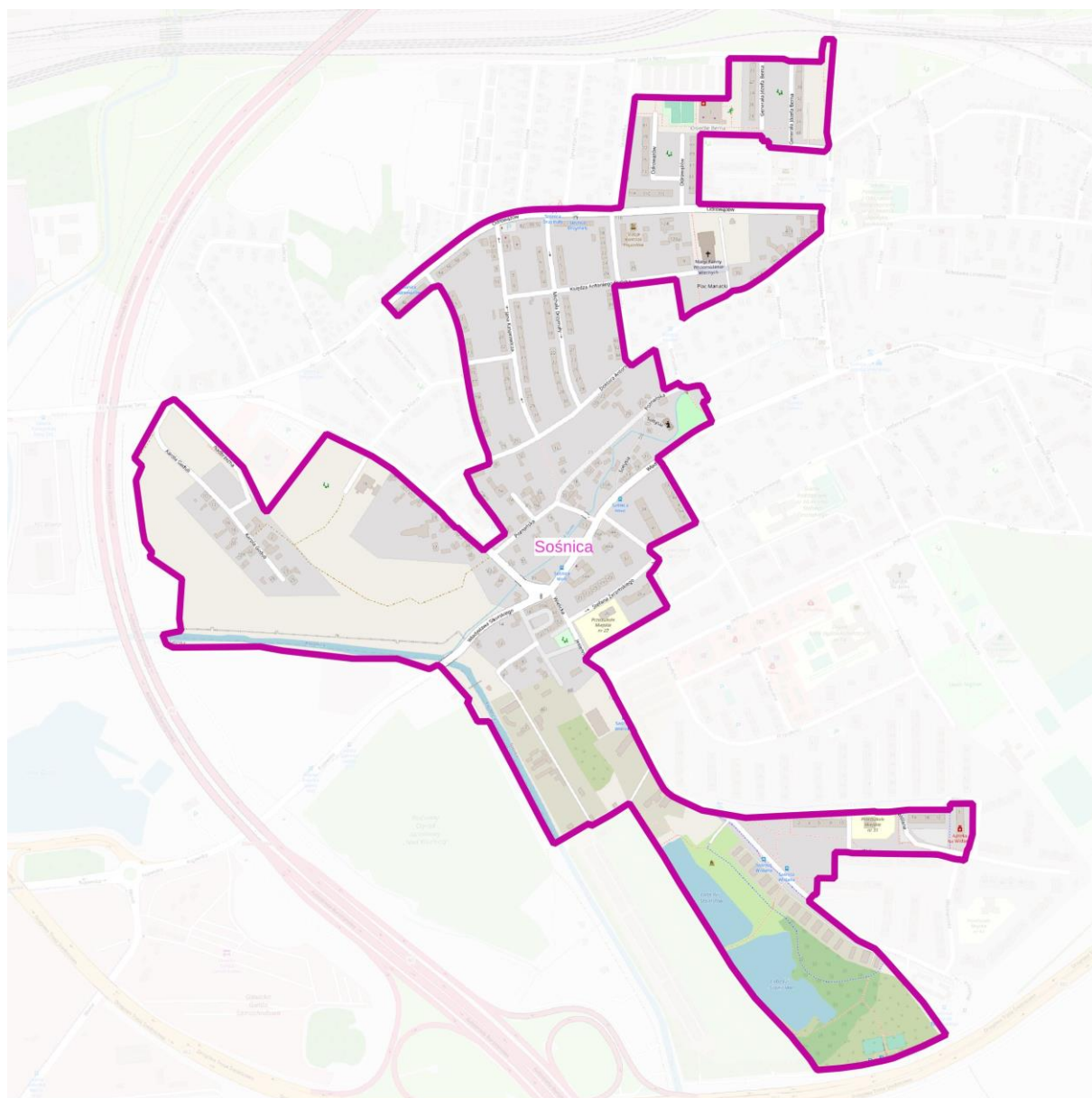

Podkład © autorzy OpenStreetMap

Mapa 27 Podobszar rewitalizacji Sikornik

Mapa 28 Podobszar rewitalizacji Sośnica

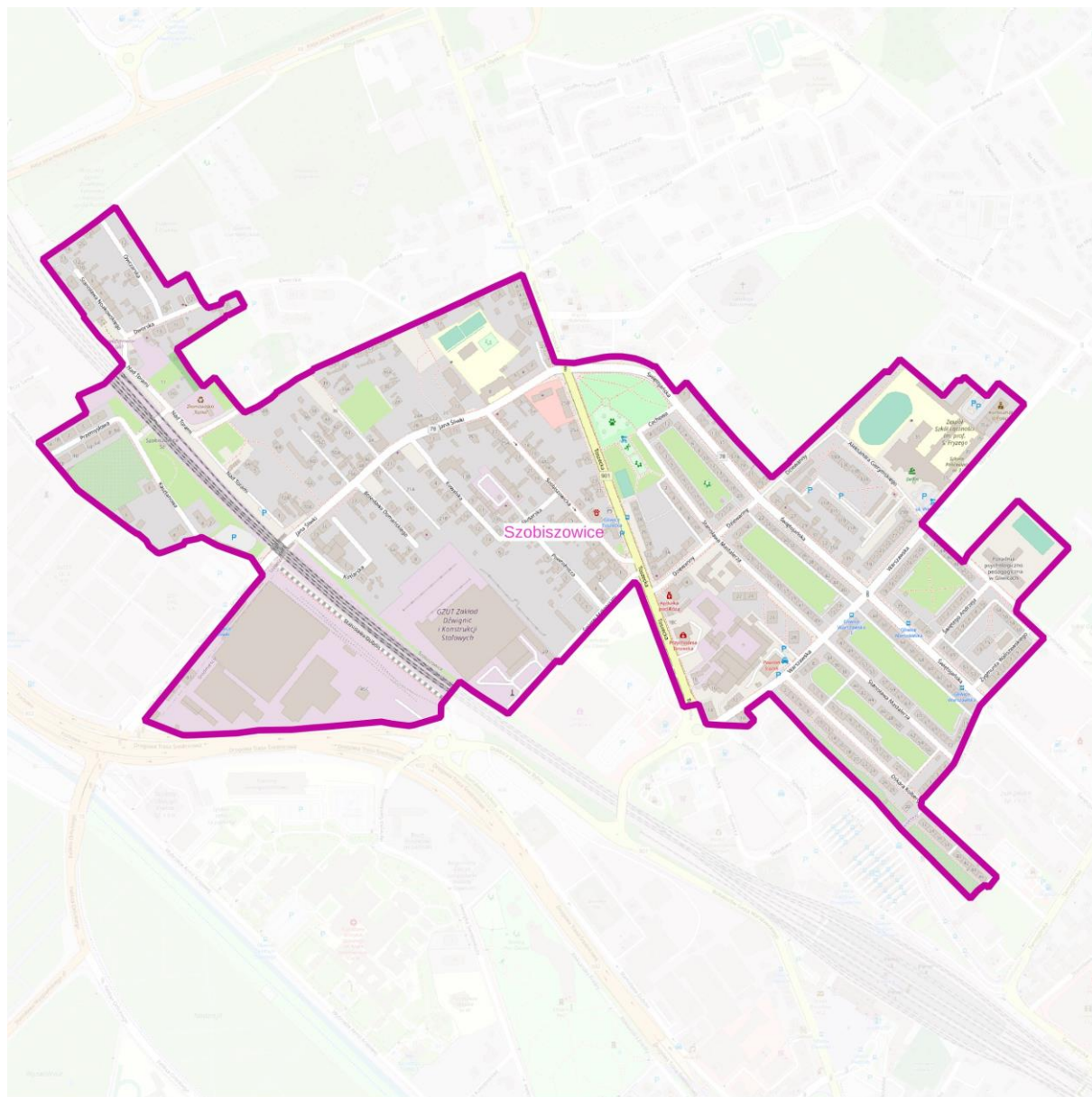

0 200 400 m

Podkład © autorzy OpenStreetMap

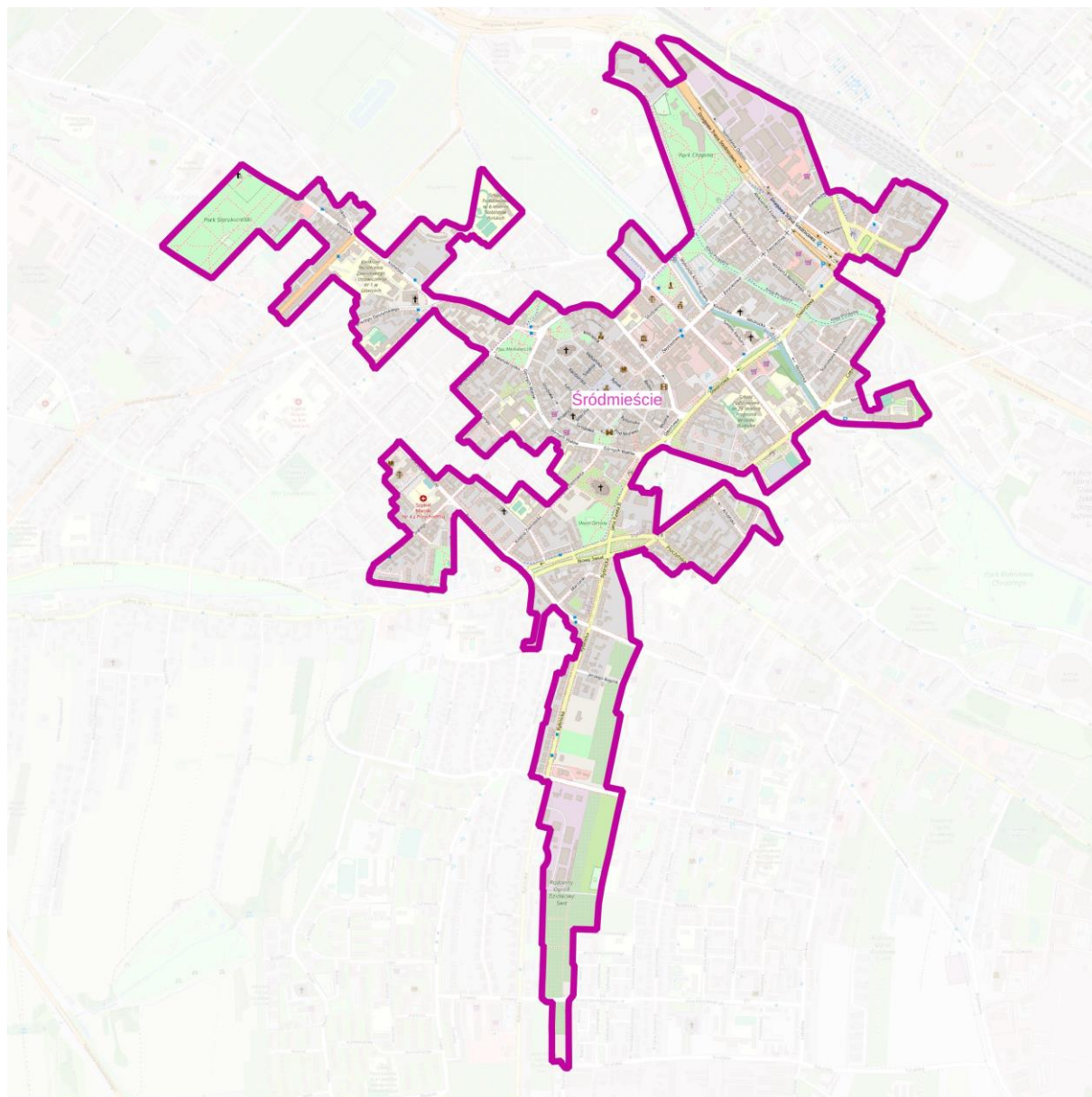
Mapa 29 Podobszar rewitalizacji Szobiszowice

0 200 400 m

Podkład © autorzy OpenStreetMap

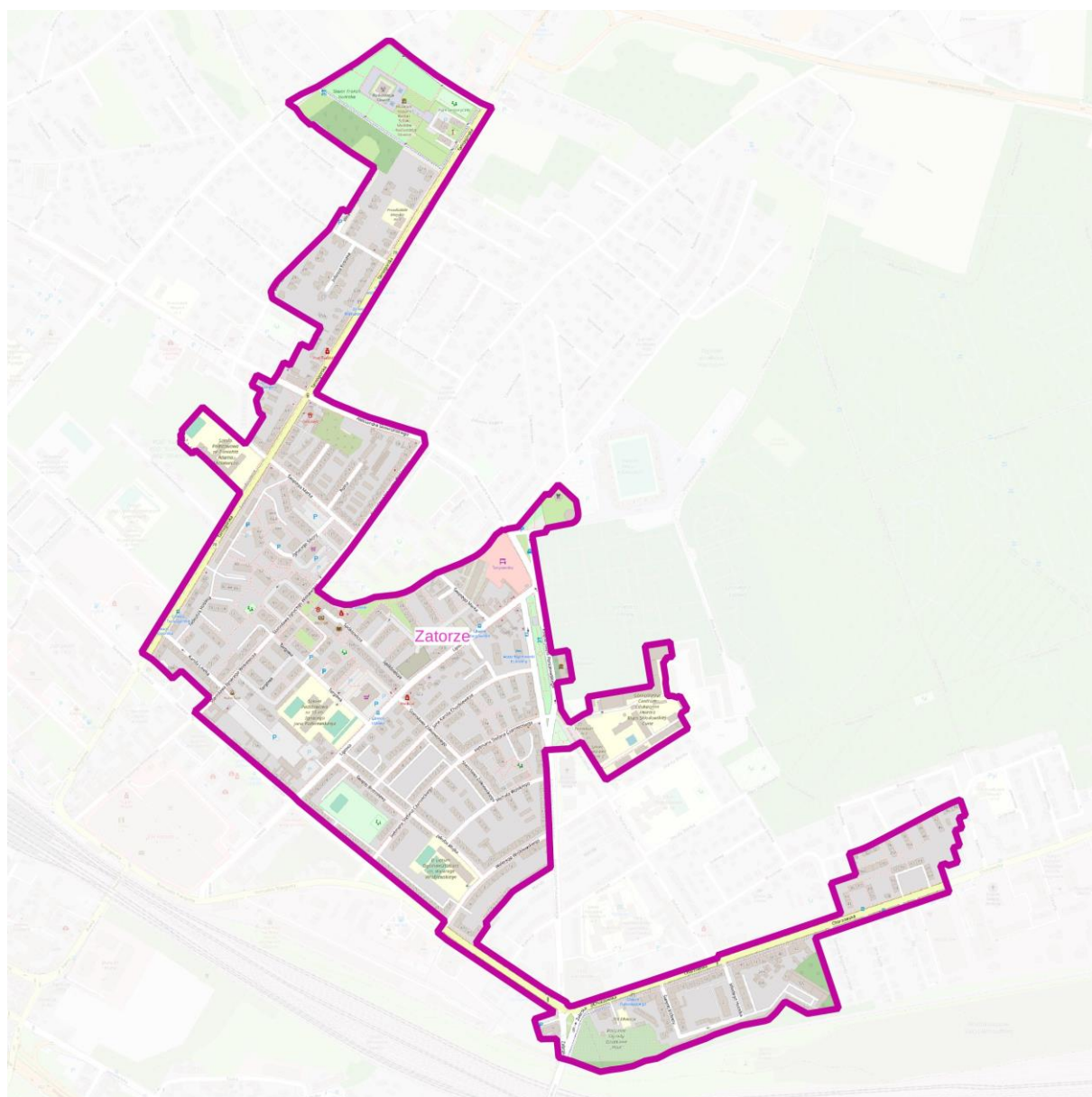
Mapa 30 Podobszar rewitalizacji Śródmieście

0 200 400 m

Podkład © autorzy OpenStreetMap

Mapa 31 Podobszar rewitalizacji Zatorze

0 200 400 m

Podkład © autorzy OpenStreetMap

Spis map

Mapa 1	Delimitacja obszaru interwencji w aspekcie rewitalizacji – gminy miejskie i miejsko-wiejskie	5
Mapa 2	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Baildona	24
Mapa 3	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Bojków	27
Mapa 4	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Ligota Zabrska	31
Mapa 5	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Łabędy	35
Mapa 6	Mapa podobszaru zdegradowanego – dzielnicy Politechnika	39
Mapa 7	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Sikornik	42
Mapa 8	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Sośnica	45
Mapa 9	Mapa podobszaru zdegradowanego – dzielnica Szobiszowice	49
Mapa 10	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica	52
Mapa 11	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Trynek	56
Mapa 12	Mapa podobszaru zdegradowanego – dzielnica Wojska Polskiego	59
Mapa 13	Mapa podobszaru zdegradowanego - dzielnica Zatorze	62
Mapa 14	Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	69
Mapa 15	Rozmieszczenie przestrzenne problemów społecznych wg dzielnic	71
Mapa 16	Rozmieszczenie przestrzenne problemów gospodarczych wg dzielnic	72
Mapa 17	Rozmieszczenie przestrzenne problemów środowiskowych wg dzielnic	73
Mapa 18	Rozmieszczenie przestrzenne problemów przestrzenno-funkcjonalnych wg dzielnic	74
Mapa 19	Rozmieszczenie przestrzenne problemów technicznych wg dzielnic	75
Mapa 20	Syntetyczny wskaźnik społeczny	81
Mapa 21	Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na bezrobocie lub bierność zawodową	82
Mapa 22	Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	83
Mapa 23	Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na niepełnosprawność	84
Mapa 24	Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenie ze względu na ubóstwo	85
Mapa 25	Podobszar rewitalizacji Baildona	86
Mapa 26	Podobszar rewitalizacji Łabędy	87
Mapa 27	Podobszar rewitalizacji Sikornik	87
Mapa 28	Podobszar rewitalizacji Sośnica	89
Mapa 29	Podobszar rewitalizacji Szobiszowice	90
Mapa 30	Podobszar rewitalizacji Śródmieście	91
Mapa 31	Podobszar rewitalizacji Zatorze	92

Spis wykresów

Wykres 1	Które ze stwierdzeń najlepiej opisuje Gliwice? w % udzielonych odpowiedzi	7
Wykres 2	Ocena jakości życia w mieście w % udzielonych odpowiedzi	7
Wykres 3	Kluczowe deficyty w mieście (liczba odpowiedzi – można było zaznaczyć więcej niż jeden deficyt)	8

Spis tabel

Tabela 1 Kluczowe wskaźniki analizy	14
Tabela 2 Analiza wskaźnikowa w zakresie występowania problemów w sferach rewitalizacji.....	16
Tabela 3 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – dane podstawowe	18
Tabela 4 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – wskaźniki społeczne	19
Tabela 5 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – inne wskaźniki zjawisk wpływających na wyznaczenie obszaru rewitalizacji	22
Tabela 6 Podstawowe dane o dzielnicy	24
Tabela 7 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	26
Tabela 8 Podstawowe dane o dzielnicy	27
Tabela 9 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	29
Tabela 10 Podstawowe dane o dzielnicy	31
Tabela 11 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	33
Tabela 12 Podstawowe dane o dzielnicy	34
Tabela 13 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	37
Tabela 14 Podstawowe dane o dzielnicy	39
Tabela 15 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	41
Tabela 16 Podstawowe dane o dzielnicy	42
Tabela 17 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	43
Tabela 18 Podstawowe dane o dzielnicy	45
Tabela 19 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	47
Tabela 20 Podstawowe dane o dzielnicy	48
Tabela 21 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	50
Tabela 22 Podstawowe dane o dzielnicy	52
Tabela 23 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	54
Tabela 24 Podstawowe dane o dzielnicy	55
Tabela 25 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	58
Tabela 26 Podstawowe dane o dzielnicy	59
Tabela 27 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	61
Tabela 28 Podstawowe dane o dzielnicy	62
Tabela 29 Charakterystyka dzielnicy w zakresie analizowanych wskaźników.....	64
Tabela 30 Kluczowe wskaźniki podobszarów rewitalizacji na tle miasta.	66
Tabela 31 Podstawowe dane charakteryzujące obszar rewitalizacji i podobszary.....	68
Tabela 32 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – po unitaryzacji - wskaźniki społeczne.....	77
Tabela 33 Kluczowe wskaźniki dzielnic obszaru zdegradowanego – po unitaryzacji – inne wskaźniki zjawisk wpływających na wyznaczenie obszaru rewitalizacji	79